

TEMATSKI PRIRUČNIK ZA PROVEDBU PREVENTIVNIH PROMETNIH AKTIVNOSTI

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET PROMETNIH ZNANOSTI

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET

NACIONALNI
PLAN
SIGURNOSTI
CESTOVNOG
PROMETA

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET PROMETNIH ZNANOSTI

Autori:

Lana Račić, Alena Letina, Dario Babić

TEMATSKI PRIRUČNIK ZA PROVEDBU PREVENTIVNIH PROMETNIH AKTIVNOSTI

Priručnik je osmišljen kako bi pružio podršku osnovnoškolskim koordinatorima za sigurnost učenika u prometu u provođenju preventivnih prometnih aktivnosti

Zagreb, 2025.

Nakladnik:

Sveučilište u Zagrebu Fakultet prometnih znanosti

Sunakladnici:

Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske

Sveučilište u Zagrebu Učiteljski fakultet

Recenzija:

Marko Šoštarić, Josip Matajia

Lektura:

Silvija Jurić

Grafički dizajn i fotografija naslovnice:

Trafiki, Zagreb

Mjesto i vrijeme izdavanja:

Zagreb, 2025.

ISBN 978-953-243-140-7 (e-priručnik)

Ovaj priručnik izrađen je kao digitalni radni materijal nakon održanih edukativnih stručnih skupova pod nazivom „Praktični resursi za realizaciju školskih preventivnih aktivnosti usmjerenih na sigurnost djece i učenika u prometu” održanih u Vodicama 26. studenog 2024. i u Zagrebu 3. prosinca 2024.

Priručnik su zajednički izradili Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Trafiki iz Zagreba.

Izradu priručnika financiralo je Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske u sklopu Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske.

Korištenje ovog priručnika u osnovnim školama odobreno je od Agencije za odgoj i obrazovanje i Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske.

PREDGOVOR

Sa zadovoljstvom vam predstavljamo tematski priručnik osmišljen za olakšavanje provedbe preventivnih prometno-edukativnih aktivnosti u vašoj školi!

Priručnik je osmišljen kako bi pružio podršku osnovnoškolskim koordinatorima za sigurnost učenika u prometu u provođenju preventivnih prometnih aktivnosti. Sadrži dvadeset četiri aktivnosti prilagođenih razvojnim specifičnostima učenika od prvog do osmog razreda osnovne škole. Aktivnosti su koncipirane na interaktivan i angažirajući način, kako bi potaknule učenike na usvajanje znanja te razvoj ključnih vještina i stavova za sigurno i odgovorno sudjelovanje u prometu.

Prije provedbe aktivnosti preporučuje se izdvojiti vrijeme za kvalitetnu pripremu. Iako su vam mnoge teme već poznate, a aktivnosti osmišljene s jednostavnim i lako dostupnim nastavnim sredstvima i pomagalima, priprema će omogućiti dublje razumijevanje ciljeva i metodologije svake aktivnosti. Pregled materijala i priloga prije provedbe pomoći će vam da se osjećate sigurnije u vođenju aktivnosti te će vam omogućiti lakšu prilagodbu sadržaja specifičnim potrebama i razvojnim karakteristikama učenika.

Kako bi se olakšalo snalaženje u različitim aktivnostima, svaka aktivnost numerirana je rednim brojem razreda u kojem se provodi. U svakom razredu predložene su tri teme/aktivnosti, a svaka tema je označena slovima A, B i C. Na primjer, oznaka 4.B. odnosi se na drugu temu/aktivnost namijenjenu učenicima četvrtog razreda. Ovaj način označavanja omogućuje lakše praćenje aktivnosti prema dobi učenika i tematskim područjima, čime će cijeli proces pripremanja i realizacije navedenih aktivnosti biti organiziraniji i učinkovitiji.

Ovaj sustav također omogućuje fleksibilnost u odabiru aktivnosti koje najbolje odgovaraju specifičnim uvjetima vaše škole. S obzirom na raznolikost školskih okruženja, teme unutar dobne skupine osmišljene su tako da barem jedna bude u potpunosti primjenjiva u svakom kontekstu. Time se osigurava da svi učenici imaju priliku sudjelovati u kvalitetno osmišljenim i prilagođenim aktivnostima koje potiču njihov razvoj i razumijevanje prometne sigurnosti.

Predloženi vremenski okvir za realizaciju aktivnosti služi kao smjernica, ali ostavlja prostor za prilagodbu prema potrebama i specifičnostima razreda ili pojedinih učenika. Trajanje aktivnosti može se produljiti ili skratiti, a određeni dijelovi mogu se po potrebi ponoviti kako bi se omogućilo učinkovitije razumijevanje sadržaja i postizanje više razine odgojno-obrazovnih ishoda učenja.

Nadamo se da će vam sadržaji priručnika biti inspiracija i podrška u radu te doprinijeti razvoju sigurnosnih vještina i odgovornog ponašanja učenika u prometu.

Sadržaj

<u>PREDGOVOR</u>	3
<u>PREPORUKE ZA PRIMJENU PRIRUČNIKA</u>	6
<u>PORUKE KOJE SE AKTIVNOSTIMA NASTOJE PRENIJETI UČENICIMA</u>	7
<u>KLJUČNI SADRŽAJI PO RAZREDIMA</u>	8
<u>1. RAZRED</u>	
1.A. Sudionici u prometu	10
1.B. Prometni znakovi i semafor	13
1.C. Pješaci u prometu	16
<u>2. RAZRED</u>	
2.A. Razumijevanje prometnih pravila	20
2.B. Vidljivost u prometu	24
2.C. Pješaci u prometu	27
<u>3. RAZRED</u>	
3.A. Brzine u prometu	29
3.B. Vrste raskrižja i promet na raskrižju	31
3.C. Sigurnost u prometu	34
<u>4. RAZRED</u>	
4.A. Pokazivanje namjere u prometu	37
4.B. Sigurno hodanje u grupi	40
4.C. Distrakcije u prometu	43
<u>5. RAZRED</u>	
5.A. Biciklisti u prometu	46
5.B. Zaštitna oprema za bicikliste	49
5.C. Vidljivost biciklista	51
<u>6. RAZRED</u>	
6.A. Električni romobili u prometu	55
6.B. Obveze putnika u autobusu i automobilu	58
6.C. Opasnost od velikih vozila	61

7. RAZRED

7.A. Električni romobili u prometu	64
7.B. Stres i promet	67
7.C. Odgovorno ponašanje u prometu	70

8.RAZRED

8.A. Odgovorno ponašanje u prometu	73
8.B. Posljedice prometnih nesreća	75
8.C. Utjecaj opijata na sigurnost u prometu.....	77

<u>LITERATURA, MATERIJALI I PRILOZI</u>	80
---	----

<u>PREVENTIVNI PROJEKTI</u>	82
-----------------------------------	----

<u>PROMETNI KALENDAR</u>	83
--------------------------------	----

<u>KONTAKTI</u>	84
-----------------------	----

PREPORUKE ZA PRIMJENU PRIRUČNIKA

Prilagodite aktivnosti dobi i psihofizičkim obilježjima učenika.

Aktivnosti su strukturirane po razredima, ali se predlažu prilagoditi i provoditi i s učenicima starije ili mlađe dobi te međusobno povezivati i nastavljati. Prilikom planiranja potrebno je uzeti u obzir interese, kognitivne sposobnosti i prethodna iskustva učenika. Fleksibilnost u provedbi omogućuje prilagodbu sadržaja individualnim potrebama učenika čime se osigurava njihova optimalna uključenost i angažman.

Kombinirajte teoriju i praksu.

Učinkovita prometna edukacija zahtijeva uravnotežen pristup koji objedinjuje teorijska znanja s praktičnom primjenom. Teorijski sadržaji pružaju konceptualni okvir za razumijevanje ključnih aspekata sigurnosti u prometu, dok praktične aktivnosti omogućuju učenicima primjenu naučenog u stvarnim ili simuliranim situacijama.

Iskoristite dostupne resurse.

Uključivanjem različitih školskih prostora, školskog dvorišta, lokalnih prometnih poligona i dostupnih digitalnih alata i aplikacija (poput digitalnih kvizova ili simulacija) aktivnosti postaju zanimljivije i dinamičnije.

Potičite suradnju.

Suradničke aktivnosti poput rada u skupinama, zajedničkih igara i razgovora o prometu potiču razvoj prometnih vještina, empatije, te omogućuju učenicima prepoznavanje perspektive drugih sudionika u prometu i zajedničke odgovornosti tijekom sudjelovanja u prometu.

Uključite roditelje.

Organiziranjem radionica, edukativnih ili informativnih aktivnosti za roditelje oni postaju aktivni sudionici u obrazovanju svoje djece o prometnoj sigurnosti. Ovakav pristup osnažuje roditelje, te potiče zajedništvo i suradnju u stvaranju sigurnijeg okruženja za djecu.

Kontinuirano evaluirajte napredak.

Sustavno praćenje reakcija učenika na provedene aktivnosti te vrednovanje usvojenosti znanja i vještina omogućuju kontinuiranu procjenu učinkovitosti provedenih aktivnosti. Dobivene povratne informacije upotrebljavaju se za prilagodbu i unaprjeđenje aktivnosti u skladu s potrebama učenika.

PORUKE KOJE SE AKTIVNOSTIMA NASTOJE PRENIJETI UČENICIMA

- 1** **Sigurnost je zajednička odgovornost svih sudionika u prometu.** Svaki sudionik u prometu, neovisno o njegovoj ulozi (vozač, pješak, biciklist) odgovoran je za vlastitu sigurnost i sigurnost drugih sudionika.
- 2** **Prometna pravila postoje da nas zaštite.** Pravila nisu samo obveze, već i učinkoviti mehanizmi u održavanju reda i povećanju sigurnosti u prometu. Njihovo razumijevanje i primjena ključni su za sprječavanje opasnih situacija.
- 3** **Prometna sigurnost počinje znanjem.** Edukacija o prometnim pravilima, prometnim znakovima i ulogama različitih sudionika u prometu pomaže u stvaranju svijesti o važnosti sigurnog ponašanja. Informirani sudionici bolje razumiju i reagiraju na situacije u prometu.
- 4** **Praksa čini razliku.** Praktične aktivnosti omogućuju učenicima primjenu teorijskih znanja u realnim prometnim situacijama, olakšavajući prijenos usvojenih znanja i vještina u svakodnevni život.
- 5** **Vidljivost spašava živote.** Nošenje reflektirajuće odjeće, korištenje svjetala na biciklima i prepoznavanje važnosti vidljivosti značajno smanjuje rizik od prometnih nesreća.
- 6** **Prometna kultura je dugoročan cilj.** Kontinuiranom edukacijom formiraju se odgovorni budući vozači, pješaci i biciklisti te se gradi kultura sigurnosti u prometu.

KLJUČNI SADRŽAJI PO RAZREDIMA

1. razred

A. tema:	Sudionici u prometu
Aktivnost:	Igra uloga
B. tema:	Prometni znakovi i semafor
Aktivnost:	Igra memorije
C. tema:	Pješaci u prometu
Aktivnosti:	Simulacija hodanja u učionici Stihovi o sigurnom prelasku pješačkog prijelaza

2. razred

A. tema:	Razumijevanje prometnih pravila
Aktivnost:	Priče o sigurnosti
B. tema:	Vidljivost u prometu
Aktivnost:	Igra s odjećom – dan/noć

3. razred

A. tema:	Brzine u prometu
Aktivnost:	Simulacija brzine
B. tema:	Vrste raskrižja i promet na raskrižju
Aktivnost:	Promatranje stvarnog raskrižja

4. razred

A. tema:	Pokazivanje namjere i prepoznavanje opasnosti u prometu
Aktivnosti:	Simulacija opasnosti Posjet prometnom poligonu
B. tema:	Sigurno hodanje u grupi
Aktivnost:	Kreativna vježba - pjesma
C. tema:	Distrakcije u prometu
Aktivnost:	Simulacije opasnih situacija

KLJUČNI SADRŽAJI PO RAZREDIMA

5. razred

A. tema:	Biciklisti u prometu
Aktivnost:	Rasprava o biciklističkim pravilima
B. tema:	Zaštitna oprema za bicikliste – važnost zaštitne kacige
Aktivnost:	Praktična vježba stavljanja zaštitne kacige
C. tema:	Vidljivost biciklista
Aktivnost:	Praktična vježba vidljivosti na školskom dvorištu

6. razred

A. tema:	Električni romobili u prometu
Aktivnost:	Izrada plakata
B. tema:	Obveze putnika u automobilu i autobusu
Aktivnost:	Rasprava i analiza
C. tema:	Opasnosti od velikih vozila
Aktivnost:	Autobus ili kamion na školskom dvorištu

7. razred

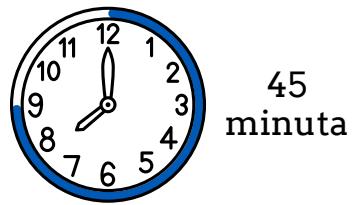
A. tema:	Električni romobili u prometu
Aktivnost:	Igra uloga
B. tema:	Stres i promet
Aktivnosti:	Simulacija vožnje pod stresom
	Osnovne tehnike smanjenja stresa
C. tema:	Odgovorno ponašanje u prometu
Aktivnost:	Izrada plakata ili prezentacije

8. razred

A. tema:	Odgovorno ponašanje u prometu
Aktivnost:	Debata o odgovornom ponašanju
B. tema:	Posljedice prometnih nesreća
Aktivnost:	Razgovor o posljedicama prometnih nesreća
C. tema:	Utjecaj opijata na sigurnost u prometu
Aktivnosti:	Kampanje za podizanje svijesti
	Izrada plakata i poruka

1.A. SUDIONICI U PROMETU

Prepoznavanje sudionika u prometu

Aktivnost: Igra uloga

Aktivnost je osmišljena kako bi učenicima omogućila prepoznavanje različitih uloga i odgovornosti sudionika u prometu, uključujući pješake, vozače, bicikliste i prometne policajce. Učenici spoznaju izazove s kojima se sudionici susreću u svakodnevnim prometnim situacijama. Aktivnost je usmjerena na razvijanje empatije, podizanje svijesti o sigurnosnim pravilima i naglašavanje važnosti poštivanja prometnih pravila.

CILJEVI:

- prepoznati različite sudionike u prometu i razumjeti njihovu specifičnu ulogu i odgovornosti u prometu
- usvojiti i primjenjivati osnovna prometna pravila u svakodnevnom životu
- osvijestiti važnosti suradnje i međusobnog poštivanja svih sudionika u prometu

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- prepoznaće različite uloge sudionika u prometu i njihove odgovornosti
- razlikuje pravila ponašanja za pješake, vozače i bicikliste
- obrazlaže važnost prometne sigurnosti i pridržavanja prometnih pravila služeći se praktičnim primjerima iz svakodnevnih situacija

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD U TEMU (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na razgovor postavljanjem pitanja o njihovim iskustvima u prometu.
- Prijedlog pitanja: Tko sve sudjeluje u prometu? Jeste li ikada vidjeli prometnog policajca? Što je radio? Kako bi izgledao promet bez pravila?
- Učenici analiziraju fotografije ili ilustracije prometnih situacija s pješacima, vozačima i biciklistima iz udžbenika iz Prirode i društva za 1. razred.
- Učitelj/učiteljica ponavlja osnovna prometna pravila za sigurno kretanje za pješake/vозаче/bicikliste.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik prepoznaće različite sudionike u prometu i njihove uloge.

IGRA ULOGA: SUDIONICI U PROMETU (20 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica dijeli učenike u grupe i svaka grupa dobiva zadatak odigrati određenu ulogu (pješak, vozač, biciklist, prometni policajac).
- Učitelj/učiteljica priprema jednostavan prometni poligon u učionici ili na školskom igralištu koristeći stolce kao prepreke, oznake za pješačke prijelaze, improvizirane bicikle ili igračke automobile.
- Učenici u ulozi pješaka prelaze cestu na označenim prijelazima, biciklisti voze, a prometni policajci pomažu regulirati promet.
- Učitelj/učiteljica promatra, usmjerava i pomaže učenicima da se ponašaju u skladu s prometnim pravilima s posebnim naglaskom na prelazak pješačkog prijelaza.
- Prijedlog pitanja za raspravu: Što se događa ako biciklist ne poštuje pravila? Zašto je važno da vozač zaustavi automobil kod pješačkog prijelaza?

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik primjenjuje prometna pravila u igri i objašnjava odgovornost različitih sudionika u prometu.

RASPRAVA: ŠTO SMO NAUČILI O PROMETU? (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na razgovor o njihovim ulogama tijekom igre.
- Prijedlog pitanja: Što ste naučili o ulozi vozača/biciklista/pješaka/policajca? Kojih se prometnih pravila trebaju pridržavati navedeni sudionici u prometu? Kako se osjećate kao sudionik u prometu? Zašto je važno poštivati prometna pravila?
- Učenici sažimaju ključne poruke: poštivanje pravila, odgovornost i suradnja svih sudionika u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik analizira važnost odgovornosti prema vlastitoj sigurnosti i sigurnosti drugih sudionika u prometu.

Nastavna sredstva i pomagala:

- udžbenik iz Prirode i društva za 1. razred
- oznake za ceste, nogostupe i pješačke prijelaze (npr. piktrake)
- improvizirani rezervi za uloge: reflektirajući prsluci za pješake, biciklističke kacige za bicikliste, igračke ili modeli automobila za vozače
- kapa ili oznaka za prometnog policajca

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati sudjelovanje učenika u igri i pitanjima provjerava njihovo razumijevanje prometnih pravila.

Učenici reflektiraju svoja iskustva i međusobno dijele što su naučili tijekom aktivnosti.

Sigurnosne smjernice:

- osigurati da prostor za aktivnost bude siguran za kretanje učenika
- prije aktivnosti objasniti pravila igre i osigurati da svi učenici razumiju svoje uloge

Savjeti za proširenje teme:

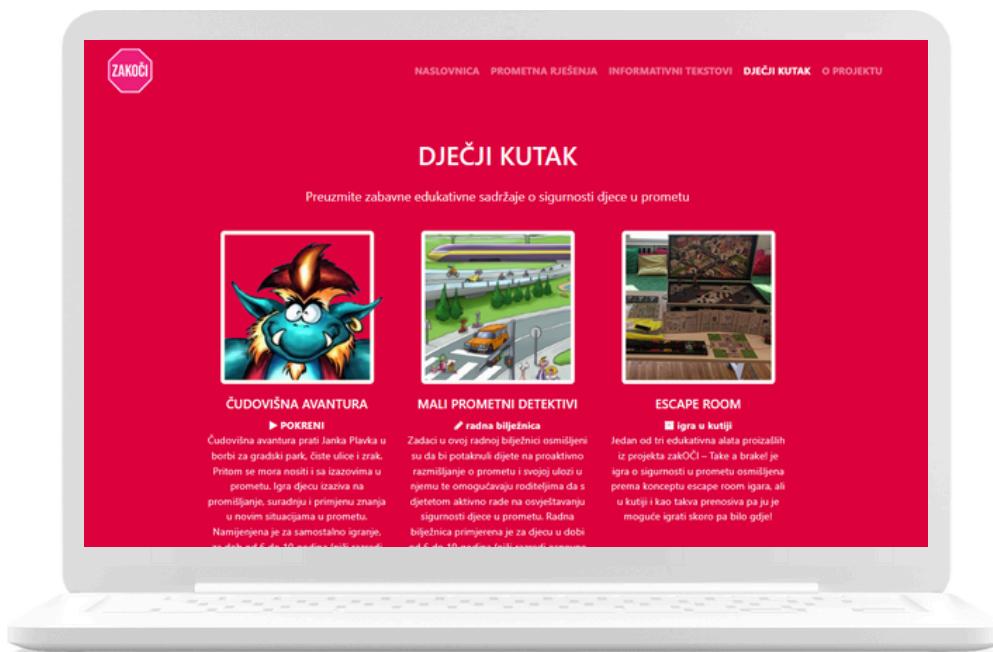
- uvođenje osnovnih prometnih znakova i njihovog značenja pomoću vizualnih kartica – poveznica aktivnost 1.B. Igra memorije: Prometni memori
- prilog 1.A. Edukativni materijali i *online* igra projekta ZaKoči – <https://zakoci.eu/djecji-kutak/>
- organiziranje sličnih aktivnosti s više sudionika (npr. uključivanje roditelja)
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

- potaknuti roditelje da s djecom razgovaraju o pravilima ponašanja u prometu
- uključiti roditelje u edukativne šetnje tijekom kojih će zajedno sa svojom djecom primjenjivati prometna pravila

Povezivanje sa zajednicom:

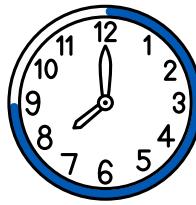
- organizirati posjet prometnog policajca koji će objasniti pravila sigurnog ponašanja u prometu

Prilog 1.A. Edukativni materijali i *online* igra projekta ZaKoči
<https://zakoci.eu/djecji-kutak/>

1.B. PROMETNI ZNAKOVI I SEMAFOR

Osnovni prometni znakovi važni za pješake i njihovo značenje

Aktivnost: Igra memorije

45 minuta

Tijekom aktivnosti učenici stječu znanja o osnovnim prometnim znakovima i semaforu, njihovom značenju i pravilnoj primjeni u prometu. Aktivnost potiče razvoj pažnje, pamćenja i razumijevanja poruke koju prenose prometni znakovi.

CILJEVI:

- usvojiti značenje osnovnih prometnih znakova važnih za pješake i funkcije semafora
- razviti sposobnost prepoznavanja prometnih znakova i razumijevanja njihovih značenja
- osvijestiti važnost poštivanja prometnih znakova i semafora za sigurnost u prometu

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- objašnjava značenje prometnih znakova
- razlikuje boje i funkcije semafora
- obrazlaže o važnosti poštivanja prometnih znakova i semafora

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD U TEMU (5 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica započinje anegdotom ili kratkim razgovorom o važnosti prometnih znakova i semafora u prometu.
- Prijedlog pitanja za učenike: Koje ste prometne znakove zapazili na putu od kuće do škole? Kakvo je njihovo značenje? Čemu služi semafor? Zašto su prometni znakovi važni za sigurnost?

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik objašnjava važnost prometnih znakova za sigurno kretanje u prometu.

RAZGOVOR (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica prikazuje slike osnovnih prometnih znakova važnih za pješake i objašnjava njihovo značenje (pješački prijelaz, pješačka staza, stop) i potiče učenike na analizu slikovnih primjera.
- Učitelj/učiteljica prikazuje semafor za pješake i semafor za vozače te potiče učenike na razgovor o značenju njegovih boja i njihovim funkcijama.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik objašnjava značenje prometnih znakova i boja na semaforu.

IGRA MEMORIJE: PROMETNI MEMORI (20 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica na pisaču ispisuje i priprema kartice.
- U pripremi i izrezivanju kartica mogu sudjelovati učenici.
- Učitelj/učiteljica objašnjava pravila igre.
- Svaka kartica ima odgovarajući par (na jednoj je prikaz prometnog znaka ili semafora, a na drugoj je vezani pojам ili prometna situacija – pogledati Prilog 1.B. Kartice – Prometni memori)
- Učitelj/učiteljica pojašnjava učenicima što čini parove u igri i objašnjava njihova značenja.
- Kartice se postavljaju licem prema dolje u obliku mreže.
- Učenici se izmjenjuju u otkrivanju kartica. U svakom krugu učenik okreće dvije kartice. Ako pronađe par, zadržava ga i nastavlja, a ako ga ne pronađe, kartice se vraćaju natrag licem prema dolje.
- Tijekom igre učitelj/učiteljica potiče učenike da glasno izgovaraju i objašnjavaju značenja otkrivenih kartica.
- Igra traje dok se ne pronađu svi parovi.
- Igru je moguće igrati frontalno s cijelim razredom, u skupinama ili u parovima.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik prepoznae prometne znakove i boje semafora i povezuje ih s njihovim značenjem.

Prilog 1.B. Kartice – Prometni memori

RASPRAVA (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica vodi raspravu s učenicima o tome što su naučili kroz igru.
- Prijedlog pitanja: Koji prometni znak ste najlakše zapamtili? Zašto? Zašto je važno znati značenje boja semafora? Kako nam prometni znakovi pomažu u prometu?

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik obrazlaže važnost prometnih znakova i semafora te kako im oni pomažu u sigurnom sudjelovanju u prometu.

Nastavna sredstva i pomagala:

- prilog 1.B. Kartice – Prometni memori
- prilog 1.B. Ilustracije prometnih situacija
- prostor za organizaciju igre memorije

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica učenicima tijekom igre daje povratnu informaciju o točnosti njihova obrazloženja.

Učenici reflektiraju svoja iskustva iz igre i dijele što su naučili o prometnim pravilima. Samoprocjenjuju pridržavaju li se navedenih prometnih pravila u svakodnevnom životu.

Sigurnosne smjernice:

- učitelj/učiteljica osigurava da kartice budu kvalitetno pripremljene te da svi učenici razumiju pravila igre
- aktivnost se provodi u učionici uz nadzor učitelja/učiteljice

Savjeti za proširenje teme:

- uvesti složenije prometne znakove i njihova značenja
- organizirati dodatne aktivnosti poput crtanja prometnih znakova ili izrade vlastitih kartica
- prilog 1.A. Edukativni materijali i *online* igra projekta ZaKoči – <https://zakoci.eu/djecji-kutak/>
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

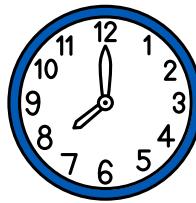
- potaknuti roditelje da s djecom uoče i imenuju prometne znakove tijekom vožnje ili šetnje
- zajednički izrađivati kartice s prometnim znakovima kao dodatnu vježbu kod kuće

Povezivanje sa zajednicom:

- organizirati radionicu s prometnim stručnjakom koji će učenicima pokazati stvarne prometne znakove

1.C. PJEŠACI U PROMETU

Pravila sigurnog hodanja nogostupom i prelazak ceste na pješačkom prijelazu

90 minuta

Aktivnosti:

Simulacija hodanja u učionici

Stihovi o sigurnom prelasku pješačkog prijelaza

Aktivnosti omogućuju učenicima usvajanje različitih perspektiva i bolje razumijevanje uloga sudionika u prometu primjenom igre i stihova. Jednostavne simulacije hodanja po nogostupu u učionici pomažu učenicima u svladavanju osnovnih prometnih pravila te razumijevanju važnosti pravilnog ponašanja dok u prometu sudjeluju kao pješaci. Aktivnosti potiču svijest o sigurnosti u prometu kombinirajući teorijske elemente, kreativne metode za lakše usvajanje prometnih pravila te praktične vježbe sa simulacijom u sigurnom okruženju čime se učenicima osigurava holistički pristup u razvoju prometne kulture.

CILJEVI:

- razumijeti pravila sigurnog hodanja i prelaska ceste
- povezati teoriju i praksu kroz iskustveno učenje
- promišljati o vlastitoj sigurnosti kao pješaka

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- nabraja ključna prometna pravila za sigurno sudjelovanje pješaka u prometu
- primjenjuje pravila za sigurno hodanje i prelazak ceste
- obrazlaže važnost pažljivog motrenja situacije u prometu

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

Teorijski dio (45 minuta)

UVODNI RAZGOVOR (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na razgovor o situacijama u prometu postavljanjem pitanja, vlastitom anegdotom, pričom ili prikladnom fotografijom.
- Prijedlog pitanja: Kako se pješaci trebaju ponašati u prometu da bi bili sigurni? Zašto je važno kretati se nogostupom, a ne kolnikom? Kako se osjećate kada morate prijeći cestu? Što vam sve pada na pamet prije nego što to učinite?
- Učitelj/učiteljica objašnjava i demonstrira osnovna pravila kretanja nogostupom i prelaska ceste, a učenici ponavljaju prikazane postupke.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik navodi osnovna pravila sigurnog ponašanja pješaka u prometu.

KREATIVNA AKTIVNOST – STIHOVI (20 MINUTA):

- Predstavljanje jednostavnih stihova koja uključuje pravila za prelazak preko pješačkog prijelaza.
- Učenici usvajaju stihove ritmičkim ponavljanjem popraćenim motoričkim aktivnostima koje prate stihove.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik reproducira pravila stihovima i vizualnim asocijacijama.

RASPRAVA (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na kritičko promišljanje pitanjima o posljedicama nepoštivanja prometnih pravila i uočavanju potencijalno opasnih situacija za pješake.
- Prijedlog pitanja: Koje situacije su opasne za pješake? Što se događa ako ne poštujemo pravila? Što biste učinili kada bi osoba na cesti bila u opasnosti? Kako biste je upozorili ili joj pomogli?
- Učitelj/učiteljica potiče učenike na zaključak o važnosti koncentracije i opreza u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik objašnjava kakve su posljedice neodgovornog ponašanja u prometu.

Praktični dio (45 minuta)

POSTAVLJANJE SIMULACIJE (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica organizira prostor u učionici tako da označi nogostup, cestu i pješački prijelaz (koristeći traku, papire ili rekvizite).
- Učenici se dijele u grupe i pripremaju za simulaciju.

PROVOĐENJE SIMULACIJE (30 MINUTA):

- Svaka grupa sudjeluje u simulaciji: hodanje nogostupom, stajanje uz rub prije prelaska, gledanje lijevo-desno-lijevo i prelazak ceste.
- Učitelj/učiteljica pruža podršku i daje povratne informacije učenicima (npr. Što bi mogli napraviti bolje?).

Ishodi na razini aktivnosti : Učenik primjenjuje pravila u praktičnom okruženju i tako jača samopouzdanje.

ZAKLJUČAK (5 MINUTA):

- Razgovor o iskustvima iz simulacije.
- Ponavljanje stihova kao zajednički podsjetnik na pravila.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik opisuje osobna iskustva tijekom simulacije služeći se stečenim spoznajama.

Nastavna sredstva i pomagala:

- traka, papiri ili rekviziti za označavanje nogostupa i ceste
- prilog 1.C. Stihovi o sigurnom prelasku pješačkog prijelaza
- prilog 1.B. Ilustracije prometnih situacija
- kartonski prometni znakovi za dodatno uključivanje u simulaciju

Vrednovanje:

Promatranje i davanje povratnih informacija učenicima o usvojenim pravilima tijekom simulacije.

Sigurnosne smjernice:

- učenike treba uputiti na oprez i koncentraciju tijekom simulacije
- naglasiti pravila primjenjiva u stvarnim situacijama

Savjeti za proširenje teme:

- uključiti dodatne elemente poput semafora u simulaciju
- ponavljati praktični dio više puta
- provesti sličnu aktivnost na stvarnom nogostupu i pješačkom prijelazu uz nadzor učitelja/učiteljice
- povezati s aktivnosti 2.C. Pješaci u prometu – pravila sigurnog hodanja nogostupom u grupi i prelazak ceste na pješačkom prijelazu
- prilog 1.A. Edukativni materijali i *online* igra projekta ZaKoči – <https://zakoci.eu/djecji-kutak/>
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

- potaknuti djecu da kod kuće podijele stihove s članovima obitelji
- vježbanje hodanja nogostupom i prelaska ceste tijekom obiteljskih šetnji

Povezivanje sa zajednicom:

- organizirati posjet policijskog službenika koji može dodatno objasniti važnost poštivanja prometnih pravila

EUROPEAN MOBILITY WEEK

16-22 SEPTEMBER

7 KORAKA DO SIGURNOG PRELASKA MISIJA: ZEBRA!

1 STANI KAO KIP!

STANI BLIZU CESTE ISPRED ZEBRE KAO KIP KOJI NE MOŽE NAPRAVITI NITI JEDAN KORAK DALJE!
PRIČEKAJ DA SE UPALI ZELENO SVJETLO NA SEMAFORU!

2 OTVORI OČI KAO SOVA!

POGLEDAJ LIJEVO, DESNO, PA OPET LIJEVO!
GLEDAJ PAŽLJIVO DOLAZI LI NEKO VOZILO!

3 UKLJUČI UŠI!

SLUŠAJ PAŽLJIVO, OBRATI PAŽNJU ČUJEŠ LI VOZILO KAKO SE PRIBLIŽAVA!

4 KRENI!

KRENI SAMO AKO NEMA VOZILA ILI SU SVA VOZILA STALA!

5 KORAK PO KORAK PA PROVJERI!

NA SREDINI ZEBRE POGLEDAJ DESNO DA LI IDE VOZILO IZ TOG SMJERA!

6 NE TRČI, NISI GEPARD!

NIKAD NE TRČI, HODAJ!

7 NE GLEDAJ U EKRAN!

DRŽI OČI NA CESTI, NE NA MOBITELU,
JER PRAVI DETEKTVI UVIEK PAZE
NA SVE OKO SEBE!

sigurniji
put
do škole

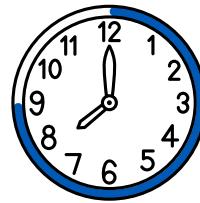
TRAFIGKI

PROGRAM JE FINANCIRAN IZ PLANA POTREBA VIJEĆA GRADSKE ČETVRTI
DONJI GRAD TE VIJEĆA MJESENIIH ODBORA "CVJETNI TRG" I "PETAR ZRINSKI".

2.A. RAZUMIJEVANJE PROMETNIH PRAVILA

Omogućuje učenicima da usvoje različite perspektive i razumiju uloge sudionika u prometu.

45 minuta

Aktivnost: Priče o sigurnosti

Priče o sigurnosti omogućuju učenicima da na zanimljiv način uče o važnosti poštivanja prometnih pravila koja jednako vrijede za sve sudionike u prometu. Aktivnost se temelji na svakodnevnim primjerima i situacijama iz stvarnog života, što omogućuje dublje razumijevanje kako poštivanje prometnih pravila doprinosi njihovoj osobnoj sigurnosti i sigurnosti drugih sudionika u prometu. Uz razgovor i analize priča, razvijaju svijest o vlastitoj odgovornosti u prometu i prepoznaju posljedice nepoštivanja pravila.

CILJEVI:

- poštivati osnovna prometna pravila
- razviti razumijevanje za važnost poštivanja pravila u svakodnevnim situacijama
- razviti sposobnost povezivanja teorije s praktičnim primjerima

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- navodi osnovna prometna pravila
- obrazlaže važnost poštivanja pravila za vlastitu sigurnost i sigurnost drugih
- procjenjuje stvarne situacije koje se mogu povezati s prometnim pravilima

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD U PROMETNA PRAVILA (10 MINUTA):

- Igranje igre "Oluja ideja" gdje učenici slobodno iznose riječi i pojmove vezane uz promet i prometna pravila, a učitelj/učiteljica ih zapisuje na ploču.
- Učenici se potiču na kreativnost i navode što više pojnova – od znakova i semafora do automobila i biciklista.
- Učenici grupiraju riječi zapisane na ploči i zaključuju o osnovnim prometnim pravilima, povezujući ih sa zanimljivim situacijama iz svakodnevnog života.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik prepoznaje osnovna prometna pravila i objašnjava njihovu važnost za sigurnost svih sudionika u prometu.

PRIČE O SIGURNOSTI (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica čita ili pripovijeda priče u kojima likovi moraju donijeti odluke na temelju prometnih pravila.
- Učenici raspravljaju o prići i pronalaze primjere poštivanja ili nepoštivanja pravila.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik prepoznaće situacije u kojima je potrebno poštivati prometna pravila.

Luka i veliki semafor

Luka je dječak koji se voli igrati u parku. Svaki dan jedva čeka završetak nastave kako bi mogao odjuriti u park.

Jednoga dana, hodajući prema parku, došao je na veliko semaforizirano raskrižje. Semafor je pokazivao crveno svjetlo, ali nigdje nije bilo automobila. Luka se zapitao: "Trebam li stati ili mogu brzo prijeći cestu?" Sjetio se što je učitelj rekao: "Prometna pravila postoje kako bi nas čuvala, čak i kad mislimo da nema opasnosti."

Luka je odlučio stati. Dok je čekao zeleno svjetlo na semaforu, iznenada je projurio auto. Luka je bio sretan što je ostao čekati. Kad se uključilo zeleno svjetlo, sigurno je prešao cestu i nastavio prema parku.

U parku je susreo prijatelje koji su ga pohvalili: "Luka, super si što si poštivao prometna pravila!"

Luka je ponosno odgovorio:
"Uvijek je bolje biti siguran nego brz."

Prijedlog pitanja za raspravu nakon priče Luka i veliki semafor:

- Što mislite, zašto je Luka odlučio stati kada je na semaforu bilo upaljeno crveno svjetlo? Što bi se moglo dogoditi da nije poštivao to pravilo? Jeste li se kada našli u sličnoj situaciji?

Priča pomaže djeci razumjeti važnost prometnih pravila na jednostavnom i poučnom primjeru.

Anina sigurna šetnja

Ana živi u malom mjestu okruženom poljima i šumama. Svakog jutra pješači do škole, a put je vodi uskom cestom bez nogostupa. Ana zna da na toj cesti vozači često ne vide pješake jer cesta ima puno zavoja.

Jednog dana, dok je hodala uz rub ceste, začula je zvuk automobila kako dolazi iza zavoja. Ana se brzo sjetila što je naučila od roditelja i učitelja – uvijek treba hodati lijevom stranom ceste kako bi mogla vidjeti dolazi li vozilo prema njoj. Stala je sa strane, udaljila se od ruba kolnika koliko god je to bilo moguće, mirno čekala da automobil prođe i nastavila sigurno svojim putem.

Kad je stigla do starog mosta, sjetila se da je ovdje cesta još uža i da je najbolje stati i provjeriti dolazi li još neko vozilo. Dok je prelazila most, pomislila je:

"Dobro je što se pridržavam pravila.
Tako se ne moram bojati opasnosti."

Na povratku kući, susrela je susjeda Marka koji je hodao s druge strane ceste, okrenut leđima prometu. Ana mu je rekla: "Marko, bolje je hodati lijevom stranom, tako ćeš lakše vidjeti automobile koji dolaze!" Marko se nasmiješio i zahvalio Ani na savjetu. Uvjerio se da može sigurno prijeći cestu i prešao na Aninu stranu.

Prijedlog pitanja za raspravu nakon priče Anina sigurna šetnja:

- Zašto je Ana odlučila hodati lijevom stranom ceste? Kako je njezino ponašanje doprinijelo njezinoj sigurnosti? Što biste vi učinili da čujete automobil na uskoj cesti bez nogostupa?

Priča pomaže djeci razumjeti važnost prometnih pravila na jednostavnom i poučnom primjeru.

RASPRAVA O VAŽNOSTI POŠTOVANJA PRAVILA (10 MINUTA):

- Učenici razgovaraju o tome što bi se dogodilo kad ne bi poštivali prometna pravila, koristeći primjere iz priča.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik objašnjava važnost sigurnog kretanja cestom bez nogostupa i moguće posljedice nepoštivanja pravila.

REFLEKSIJA (10 MINUTA):

- Učenici donose zaključke o važnosti poštivanja prometnih pravila na temelju priča i rasprave.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik uspoređuje pravila sa stvarnim životom i prepoznaju njihovu primjenu u tekstu.

Nastavna sredstva i pomagala:

- školska ploča
- prilog 2.A. Priče o sigurnosti – Luka i veliki semafor, Anina sigurna šetnja

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati kako učenici sudjeluju i prepoznaju primjerena prometna pravila u pričama.

Sigurnosne smjernice:

- aktivnost se odvija u sigurnom učioničkom okruženju, uz poštivanje pravila koja učenici već poznaju

Savjeti za proširenje teme:

- osmislati svoje prometne priče o sigurnosti
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

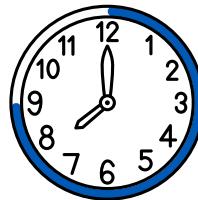
- poticanje roditelja na razgovor s djecom o prometnim pravilima i sigurnosti
- obiteljske šetnje kako bi djeca vježbala poštivanje prometnih pravila i ponašanje u prometu u stvarnim uvjetima

Povezivanje sa zajednicom:

- organizirati predavanje policijskog službenika ili stručnjaka za sigurnost u prometu

2.B. VIDLJIVOST U PROMETU

Važnost nošenja odjeće i opreme koja nas čini vidljivima u prometu, posebno u uvjetima smanjene vidljivosti

45 minuta

Aktivnost: Igra s odjećom – dan/noć

Tijekom praktične i zabavne igre učenici prepoznaju kako boja odjeće i reflektirajući elementi utječu na vidljivost u prometu, posebno u uvjetima smanjene vidljivosti, kao što su noć, magla ili kiša.

CILJEVI:

- razviti razumijevanje važnosti vidljivosti za sigurnost pješaka
- objasniti kako odjeća utječe na vidljivost u različitim uvjetima
- razviti svijest o odijevanju odjeće koja nas čini vidljivima, posebno na cesti

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- objašnjava važnost odijevanja odjeće koja osigurava vidljivost
- daje primjere kako vremenski uvjeti utječu na vidljivost u prometu
- opisuje sigurnosnu opremu koja poboljšava vidljivost

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD U TEMU (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica pričajući osobnu priču, anegdotu ili promatrajući predloženu fotografiju s učenicima razgovara o tome zašto je važno biti vidljiv u prometu, posebno u uvjetima smanjene vidljivosti.
- Prijedlog pitanja uz fotografiju: Što primjećujete na ovoj fotografiji? Vidite li pješaka na donjoj fotografiji? Zašto je pješak na gornjoj fotografiji vidljiviji nego na donjoj? Kako odjeća pješaka može pomoći vozačima da ih primijete na vrijeme? Što bi se moglo dogoditi ako pješak nosi tamnu odjeću, posebno noću ili po kišnom vremenu? Koje boje odjeće ili dodatke biste odabrali kako biste bili vidljivi u prometu? Zašto je važno nositi reflektirajuće trake ili prsluke na cestama bez rasvjete? Što možemo naučiti iz ove fotografije o našoj sigurnosti u prometu?

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik analizira osnovne pojmove vezane uz vidljivost i sigurnost

IGRA S ODJEĆOM: DAN/NOĆ (20 MINUTA):

- Učenici se podijele u dvije grupe, ovisno o odjeći koju nose taj dan: jedna grupa nosi svijetlu odjeću, a druga tamnu.
- Učitelj/učiteljica postavlja scenarije simulacije dnevnih i noćnih uvjeta i provodi igru u kojoj učenici promatraju razlike u vidljivosti.

SIMULACIJA DNEVNIH UVJETA:

- Učitelj/učiteljica upali svjetla u učionici (ili se služi prirodnim dnevnim svjetлом ako je vani dan).
- Učenici iz obje grupe (svijetla i tamna odjeća) kreću se naizmjenično učionicom ili hodnikom.
- Učenici promatraju tko je bolje vidljiv u dnevnim uvjetima.

SIMULACIJA NOĆNIH UVJETA:

- Učitelj/učiteljica zamrači učionicu ili hodnik, ili priguši svjetla, ili osmisli mračan kut za simulaciju noćnih uvjeta.
- Učitelj/učiteljica upotrebljava svjetiljku kao izvor svjetla za simulaciju automobilskih svjetala.
- Učenici iz obje grupe (svijetla i tamna odjeća) kreću se naizmjenično učionicom ili hodnikom dok ih svjetiljka osvjetljava te kad je svjetiljka ugašena.
- Ostali učenici promatraju tko je bolje vidljiv u noćnim uvjetima.

DODAVANJE REFLEKTIRAJUĆIH ELEMENATA (OPCIJA):

- Učitelj/učiteljica daje učenicima reflektirajuće trake ili prsluke i ponavlja simulaciju noćnih uvjeta.
- Učenici se kreću učionicom s dodatnim reflektirajućim elementima.
- Ostali učenici uspoređuju vidljivost s reflektirajućim elementima u odnosu na prethodne scenarije.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik aktivno sudjeluje u igri i daje prijedloge za bolju vidljivost pješaka u prometu.

RASPRAVA: KAKO ODJEĆA UTJEĆE NA VIDLJIVOST (10 MINUTA):

- Učenici razgovaraju o tome kako su se osjećali u različitim uvjetima i kako je odjeća utjecala na njihovu vidljivost.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik argumentira važnost nošenja odjeće svjetlijih boja i reflektirajućih oznaka kao ključnih elemenata koji mogu pomoći u povećanju sigurnosti u prometu.

ZAKLJUČAK: KAKO BITI SIGURAN NA CESTI (5 MINUTA):

- Učenici zaključuju kako se mogu bolje zaštiti u prometu nošenjem odgovarajuće odjeće.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik raspravlja o odgovornosti prema vlastitoj sigurnosti i sigurnosti drugih sudionika u prometu.

Nastavna sredstva i pomagala:

- prilog 2.B. Fotografija – Vidljivost pješaka u uvjetima smanjene vidljivosti
- svjetla i tamna odjeća
- reflektirajući prsluci, trake ili elementi poput narukvica ili privjesaka
- izvor svjetla – svjetiljke ili baterijske lampe za simulaciju noćnih uvjeta
- prostor za simulaciju – kutak učionice ili hodnik za postavljanje simulacije dnevnih i noćnih uvjeta

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati kako učenici sudjeluju u igri i raspravi te koliko su shvatili važnost vidljivosti dajući im adekvatne povratne informacije.

Učenici reflektiraju svoja iskustva i samoprocjenjuju svoje znanje o naučenim sadržajima.

Sigurnosne smjernice:

- aktivnost se provodi u učionici ili na školskom hodniku uz nadzor učitelja/učiteljice
- prije održavanja aktivnosti potrebno je provjeriti boje li se učenici mraka te sukladno tome odrediti razinu zamračivanja prostorije, tj. odabira dijela dana za provođenje aktivnosti

Savjeti za proširenje teme:

- koristiti se multimedijalnim sadržajima koji prikazuju različite situacije u prometu
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

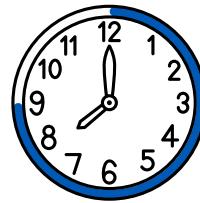
- savjetovanje roditelja o odabiru odjeće koja povećava vidljivost djece
- poticanje roditelja na razgovor s djecom o sigurnosti u prometu

Povezivanje sa zajednicom:

- organizirati predavanje policijskog službenika ili stručnjaka za sigurnost u prometu i podjelu reflektirajućih oznaka

2.C. PJEŠACI U PROMETU

Pravila sigurnog hodanja nogostupom u grupi i prelazak ceste na pješačkom prijelazu

Aktivnost: Igra hodanja u grupi

45 minuta

Aktivnost uključuje igru hodanja u grupi koja se može primijeniti u svakodnevnim situacijama. Učenici uče pravila sigurnog hodanja nogostupom u grupi i prelaska ceste na pješačkom prijelazu

CILJEVI:

- primijeniti osnovna pravila sigurnog ponašanja u prometu u grupi
- razviti svijest o važnosti hodanja nogostupom i prelaska ceste na pješačkom prijelazu
- razlikovati samostalno i grupno sudjelovanje u prometu

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- nabraja osnovna pravila kretanja u grupi
- analizira opasnosti u prometu i zaključuje kako se pješaci trebaju ponašati u prometu

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD – TEORIJSKI DIO (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na razgovor o osnovnim pravilima za pješake pri hodanju nogostupom, važnosti hodanja u koloni te pravilima prelaska ceste na označenim pješačkim prijelazima.
- Učitelj/učiteljica potiče učenike na raspravu o tome što znači hodanje u grupi i koja pravila treba poštivati kako bi bili sigurniji (npr. hodanje u koloni, prelazak ceste na pješačkim prijelazima, poštivanje prometnih pravila, držanje na sigurnoj udaljenosti od ceste, držanje zajedno u grupi, bez razdvajanja ili trčanja, izbjegavanje distrakcija).

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik navodi osnovna prometna pravila i razlikuje način sudjelovanja u prometu kada je u grupi s drugom djecom i kada je sam.

IGRA HODANJA U GRUPI – PRAKTIČNI DIO (20 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica demonstrira i objašnjava pravila hodanja u grupi.
- Učenici na školskom hodniku ili školskom dvorištu vježbaju hodanje u grupi, oponašajući situacije u stvarnom životu (prelazak ulice, kretanje nogostupom).

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik demonstrira kretanje u grupi.

RASPRAVA O SIGURNOSTI PJEŠAKA (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na razgovor o sigurnosti pješaka u svakodnevnim situacijama, koristeći se primjerima iz igre hodanja u grupi.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik objašnjava kako pravila iz igre primjeniti u stvarnim životnim situacijama.

Nastavna sredstva i pomagala:

- traka, papiri ili rekviziti za označavanje nogostupa i ceste
- papirnati prometni znakovi za dodatno uključivanje u simulaciju
- reflektirajući prsluci za prvog i zadnjeg učenika u grupi

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati kako učenici primjenjuju pravila hodanja i sigurnosti i koliko razumiju važnosti sigurnog ponašanja pješaka.

Sigurnosne smjernice:

- aktivnost se provodi u kontroliranim uvjetima, u školskom hodniku ili na školskom dvorištu uz nadzor učitelja/učiteljice

Savjeti za proširenje teme:

- posjetiti prometni poligon i vježbati kretanje u grupi
- provesti sličnu aktivnost na stvarnom nogostupu uz nadzor učitelja/učiteljice
- povezati s aktivnosti 1.C. Pješaci u prometu – pravila sigurnog hodanja nogostupom i prelazak ceste na pješačkom prijelazu
- povezati s aktivnosti 4.B. Sigurno hodanje u grupi – pravila sigurnog hodanja u grupi
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

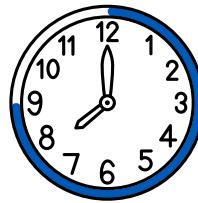
- razgovarati s djecom o kretanju u prometu u grupi s prijateljima

Povezivanje sa zajednicom:

- kontaktirati s policijskim službenikom ili prometnim redarom koji mogu sudjelovati u aktivnosti
- dogоворити посјет оближњем kazališту, muzeju, knjižnici или sl. te zajedno s policijskim službenikom ili prometnim redarom vježbati pješačenje u grupi

3.A. BRZINE U PROMETU

Brzine kretanja pješaka, biciklista i vozila te važnost prilagodbe brzine

Aktivnost: Simulacija brzine

45 minuta

Aktivnost pomaže učenicima razumjeti razlike u brzinama kretanja različitih sudionika u prometu (pješaci, biciklisti, automobili) i važnost prilagodbe brzine.

CILJEVI:

- uočiti razlike u brzinama kretanja različitih sudionika u prometu
- razumjeti važnost prilagodbe brzine u različitim prometnim situacijama
- razviti svijest o sigurnom ponašanju u prometu

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- prepoznaje razlike u brzинама kretanja pješaka, biciklista i vozila
- opisuje važnost prilagodbe brzine sigurnosnim uvjetima
- zaključuje kako brzina utječe na sigurnost u prometu

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD – TEORIJSKI DIO (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica započinje razgovor pitanjima ili anedgdotom.
- Prijedlog pitanja za razgovor: Tko je najbrži sudionik u prometu? Kada je važno usporiti ili ubrzati kretanje u prometu?
- Učitelj/učiteljica s učenicima razgovara kako brzine kretanja pješaka, biciklista i vozila utječu na sigurnost u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik razlikuje sudionike u prometu prema njihovoj brzini.

PRAKTIČNA SIMULACIJA (30 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica organizira prostor (učionica, hodnik, dvorište) za simulaciju brzina:
- Učenici hodaju kao pješaci. Učenici trče.
- Bicikl ili kolica se pomiču kao biciklisti.
- Model automobila se pomiče ubrzano.
- Učenici uspoređuju koliko vremena treba svakom "sudioniku" da prijeđe određeni prostor.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik analizira i uspoređuje razlike brzine u prometu.

ZAKLJUČNA REFLEKSIJA (5 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na raspravu.
- Prijedlog pitanja: Kada brzina postaje opasna? Što znači prilagoditi brzinu situaciji?

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik zaključuje o važnosti prilagodbe brzine i njezinom utjecaju na sigurnost.

Nastavna sredstva i pomagala:

- model automobila, bicikla ili kolica
- oznake za pješačku stazu i prometne trake

Vrednovanje:

Promatranje i analiza sudjelovanja učenika tijekom simulacije.

Provjera razumijevanja postavljanjem pitanja nakon aktivnosti.

Pisana refleksija ili kratka rasprava o važnosti prilagodbe brzine.

Sigurnosne smjernice:

- osigurati prostor za simulaciju tako da nema prepreka ili rizika od ozljeda
- naglasiti učenicima da aktivnosti služe učenju, a ne natjecanju
- prije simulacije jasno objasniti pravila i ponašanja tijekom vježbe

Savjeti za proširenje teme:

- povezivanje aktivnosti s ishodima učenja iz matematike i fizike u višim razredima: izračunavanje brzine (npr. vrijeme i udaljenost)
- uvođenje elemenata "naglog kočenja" i reakcijskog vremena u simulaciju
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

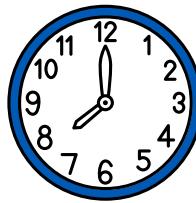
- poticati djecu da opažaju brzinu vozila tijekom obiteljskih šetnji ili vožnje
- razgovarati o situacijama kada je potrebno prilagoditi brzinu (npr. skliska cesta, pješaci)

Povezivanje sa zajednicom:

- suradnja s policijom za organiziranje edukativnih predavanja o brzini
- posjet prometnom poligonu

3.B. VRSTE RASKRIŽJA I PROMET NA RASKRIŽU

Prepoznavanje različitih tipova raskrižja i razumijevanje pravila ponašanja na njima

135 minuta

Aktivnost: Promatranje stvarnog raskrižja

Aktivnost uključuje terenski rad za bolje razumijevanje prometnih situacija u stvarnom okruženju. Učenici promatranjem stvarnog raskrižja usvajaju znanja o vrstama raskrižja i pravilima ponašanja na njima.

CILJEVI:

- razlikovati vrste raskrižja
- uočiti pravila ponašanja na raskrižjima
- razvijati pažnju i koncentraciju u stvarnim situacijama

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- prepoznaće različite vrste raskrižja i pravila ponašanja na njima
- analizira prometnu situaciju na raskrižju i opisuje postupke sudionika
- objašnjava važnost koncentracije i pažnje na raskrižju

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

TEORIJSKI DIO U UČIONICI: UVOD U PROMETNA PRAVILA (45 MINUTA)

- Učitelj/učiteljica s učenicima razgovara o osnovnim prometnim pravilima vezanima uz ponašanje na raskrižju.
- Učenici analiziraju prilog 3.B. Primjere različitih vrsta raskrižja, zaključuju što se događa kada vozači ne poštuju prometne znakove i kako to može utjecati na sigurnost pješaka i ostalih vozača.
- Učitelj/učiteljica upotrebljava slike raskrižja za objašnjenje, potičući učenike na postavljanje pitanja i raspravu o mogućim opasnostima.
- Učenici samostalno pišu nekoliko osnovnih pravila koja vrijede na raskrižju, koja će primijeniti u praktičnoj izvedbi.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik prepoznaće različite vrste raskrižja. Učenik obrazlaže važnost poštivanja prometnih pravila za sigurnost svih sudionika u prometu. Učenik nabraja osnovna pravila koja treba primijeniti na raskrižju.

PRAKTIČNI DIO: PROMATRANJE STVARNOG RASKRIŽJA (45 MINUTA)

- Učenici izlaze s učiteljem/učiteljicom na teren kako bi promatrali stvarnu prometnu situaciju na obližnjem raskrižju.
- Učitelj/učiteljica potiče učenike na opažanje ponašanje vozača, pješaka i biciklista te da identificiraju situacije u kojima dolazi do zastoja ili potencijalnih opasnosti.
- Učenici bilježe svoja zapažanja, usmjerena na ključne aspekte poput poštivanja znakova i pravila, brzine vožnje te opasnosti koje su primijetili.
- Učitelj/učiteljica postavlja pitanja tijekom promatranja.
- Prijedlog pitanja: Što mislite, zašto vozači nisu propustili pješake? Koje situacije su stvorile opasnost za pješake? Postavljaju se i druga pitanja ovisno o situaciji na raskrižju.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik analizira stvarne prometne situacije. Učenik uspoređuje svoje teorijske spoznaje sa stvarnim prometnim događajima. Učenik procjenjuje moguće opasnosti u prometu i prosuđuje o sigurnosnim problemima.

ZAKLJUČNA RASPRAVA U UČIONICI (45 MINUTA)

- Nakon promatranja učenici se vraćaju u učionicu.
- Učitelj/učiteljica potiče raspravu o zapažanjima i iskustvima s terena.
- Učenici dijele svoja zapažanja o tome što su primijetili, koje su situacije bile opasne i kako bi se mogle spriječiti.
- Učenici povezuju svoja zapažanja s naučenim pravilima i usmjereni su na zaključivanje važnosti poštivanja prometnih znakova i pravilnog ponašanja svih sudionika u prometu.
- Učitelj/učiteljica daje povratne informacije o ispravnom ponašanju na raskrižju, naglašavajući ključne aspekte sigurnosti, kao što su poštivanje prometnih znakova, pažljivo upravljanje vozilima i odgovornost pješaka.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik uspoređuje teorijska znanja sa stvarnim iskustvima na terenu. Učenik analizira prometne situacije. Učenik prosuđuje o prometnim situacijama. Učenik objašnjava kako njegovo ponašanje u prometu utječe na sigurnost svih sudionika.

Nastavna sredstva i pomagala:

- olovke i bilježnice za zapisivanje opažanja
- prilog 3.B. Primjeri različitih vrsta raskrižja

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica daje učenicima povratnu informaciju o njihovim bilješkama i opažanjima tijekom promatranja raskrižja.

Rasprava nakon promatranja za procjenu razumijevanja pravila.

Kratki zadatak u učionici: nacrtati i označiti vrste raskrižja i pravila ponašanja.

Sigurnosne smjernice:

- osigurati odgovarajući broj odraslih koji će nadzirati grupu tijekom promatranja raskrižja
- učenike se upozorava da se drže zajedno i ne ulaze u prometne situacije bez nadzora
- izbjegavati prometno preopterećena raskrižja za aktivnost

Savjeti za proširenje teme:

- izraditi maketu raskrižja u učionici kako bi učenici mogli vizualizirati prometne tokove
- prošetati raskrižjima *online* koristeći *Google Maps*
- uvesti raspravu o semaforima i njihovoj ulozi na raskrižjima
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

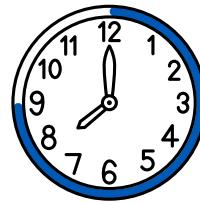
- potaknuti djecu da objašnjavaju prometna pravila na raskrižju tijekom vožnje automobilom
- pomoći djeci u izradi jednostavnih prometnih maketa kod kuće
- zajedno promatrati prometna raskrižja i razgovarati o pravilima ponašanja na njima

Povezivanje sa zajednicom:

- provođenje edukativnih radionica za roditelje

3.C. SIGURNOST U PROMETU

Pažljiv i odgovoran sudionik u prometu

Aktivnost: Kviz o prometnoj sigurnosti

45 minuta

Učenici sudjeluju u *online* kvizu koji vodi učitelj/učiteljica, kako bi proširili svoje znanje o sigurnosti u prometu.

CILJEVI:

- razviti svijest o sigurnosti u prometu i odgovornom ponašanju sudionika
- proširiti znanje o osnovnim pravilima sigurnosti u prometu putem interaktivne igre
- potaknuti na razmišljanje o tome kako mogu biti pažljivi i odgovorni u prometu

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- navodi osnovna pravila sigurnosti u prometu
- objašnjava što znači biti pažljiv i odgovoran sudionik u prometu
- odgovara na pitanja u kvizu, analizira odgovore i prepoznaže važnost prometa u svakodnevnom životu

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD U TEMU (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na raspravu o tome što znači biti siguran i odgovoran u prometu.
- Učenici analiziraju osnovne pojmove vezane uz prometnu sigurnost, uključujući ponašanje pješaka, biciklista i vozača te važnost korištenja zaštitne opreme.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik prepoznaje osnovne odgovornosti u prometu i raspravlja o važnosti sigurnosti.

PRIPREMA I UPUTE ZA KVIZ (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica objašnjava kako će se igrati kviz: učenici će *online* odgovarati na pitanja vezana uz prometnu sigurnost, a učitelj/učiteljica će pratiti njihove odgovore.
- Učitelj/učiteljica se koristi kvizom na Prometnoj učilici – <https://ucilica.skole.hr/>.
- Pitanja trebaju biti jednostavna i prilagođena učeničkoj dobi.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik iskazuje što se od njega očekuje u procesu.

ONLINE KVIZ – AKTIVNO SUDJELOVANJE (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica pokreće kviz, a učenici odgovaraju na pitanja.
- Učenici mogu odgovarati na pitanja u grupi ili svaki učenik zasebno.
- Pitanja mogu biti vezana uz osnovne prometne znakove, ponašanje pješaka, biciklista i vozača te specifične situacije poput prelaska ceste ili vožnje u uvjetima smanjene vidljivosti.
- Učitelj/učiteljica može postaviti nekoliko pitanja s više odgovora, uključujući situacije u kojima učenici trebaju odabratи najbolje rješenje za sigurnost, npr. Što bi trebalo učiniti ako na semaforu svijetli crveno svjetlo? (Odgovor: Zaustaviti se i čekati zeleno svjetlo).

Ishodi na razini aktivnosti: **Učenik aktivno sudjeluju u kvizu, testira svoje znanje i analizira svoje odgovore.**

RASPRAVA O REZULTATIMA KVIZA (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica zajedno s učenicima analizira odgovore.
- Učitelj/učiteljica s učenicima komentira točne i netočne odgovore.
- Učitelj/učiteljica može postaviti pitanja za raspravu.
- Učenici mogu podijeliti svoja mišljenja o sigurnosti u prometu i raspraviti što bi učinili u različitim situacijama.
- Učitelj/učiteljica zaključuje aktivnost ponavljanjem ključnih poruka.
- Učenici mogu iznijeti svoje zaključke i reći što su naučili.

Ishodi na razini aktivnosti: **Učenik reflektira svoje znanje, obrazlaže važnosti poštivanja pravila i odgovornosti u prometu.**

Nastavna sredstva i pomagala:

- prilog 3.C. Prometna učilica – <https://ucilica.skole.hr/>
- računala ili tableti
- digitalna ploča ili projektor i platno

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati kako učenici sudjeluju u kvizu i raspravi te koliko su shvatili važnost sigurnosti u prometu.

Učenici daju povratnu informaciju o aktivnostima tijekom kviza i zaključuju kako mogu primijeniti naučeno u svakodnevnim situacijama.

Sigurnosne smjernice:

- aktivnost je sigurna jer se izvodi u učionici
- osigurati da svi učenici imaju tehničke uvjete za sudjelovanje u kvizu i da svi aktivno sudjeluju

Savjeti za proširenje teme:

- dodatni *online* kvizovi o drugim temama prometne sigurnosti, npr. prometni znakovi ili sigurnost biciklista
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

- potaknuti roditelje da kod kuće razgovaraju s djecom o važnosti sigurnosti u prometu i pravilima koja učenici mogu primijeniti u stvarnim situacijama
- savjetovati roditeljima da zajedno s djecom prođu put do škole i ukažu im na sigurnosne aspekte poput prijelaza, semafora i sigurnosnih znakova

Povezivanje sa zajednicom:

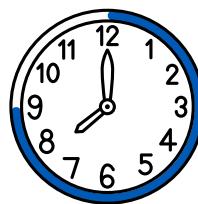
- organizirati zajedničke *online* aktivnosti s drugim školama ili zajednicama kako bi učenici podijelili svoja znanja o sigurnosti u prometu i izazovima koji se pojavljuju u njihovoј okolini

Prilog 3.C. Prometna učilica – <https://ucilica.skole.hr/>

4.A. POKAZIVANJE NAMJERE U PROMETU

Jasna komunikacija između pješaka i vozača

Aktivnost: Simulacija opasnosti

45 minuta

Praktičnom simulacijom učenici će učiti kako pravilno pokazivati svoje namjere u prometu kao pješaci. Aktivnost će omogućiti učenicima da vježbaju sigurno ponašanje u prometu, kao što je davanje znakova rukom i primjena neverbalne i povratne komunikacije kako bi izbjegli potencijalne opasnosti.

CILJEVI:

- razviti sposobnost pokazivanja namjere kao pješak u prometu
- razviti svijest o važnosti neverbalne komunikacije (pomoću tijela, pogleda ili rukama) za sigurnost u prometu

ODGOJNO-OBRZOZVNI ISHODI UČENJA:

- demonstrira pravilnu neverbalnu komunikaciju kao pješak – pokazivanje namjere
- objašnjava što podrazumijeva odgovorno ponašanje u prometu s ciljem izbjegavanja opasnosti

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica započinje aktivnost pitanjem: Kako znamo da je netko u prometu siguran i da se ponaša odgovorno?
- S učenicima raspravlja o značenju pokazivanja namjere i neverbalne komunikacije te zašto je važno da vozači vide našu namjeru u prometu.
- Objasnjava osnovne smjernice o tome kako pješaci pokazuju svoju namjeru u prometu i pritom demonstrira pokrete: stajanje pred pješačkim prijelazom s namjerom prelaska, podizanje ruke prije prelaska ulice, gledanje lijevo-desno-lijevo, usmjeravanje pogleda prema vozačima.
- Objasnjava važnost povratne reakcije vozača da je primijetio pješaka: kada pješak mahne, vozač kimne ili mahne natrag.
- Učitelj/učiteljica s učenicima analizira primjere ponašanja pješaka i vozača, naglašavajući važnost komunikacije.
- Prijedlog pitanja: Kako pješaci mogu pokazati svoju namjeru vozačima? Zašto je važno da vozači vide našu namjeru u prometu? Kako znamo da su nas vozači vidjeli i shvatili našu namjeru?

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik obrazlaže važnost neverbalne komunikacije i pokazivanja namjere u prometu za vlastitu sigurnost.

SIMULACIJA (20 MINUTA):

- Priprema prostora: Učitelj/učiteljica priprema prostor u učionici ili na školskom dvorištu kao "prometnu ulicu" (koristeći čunjeve ili traku).

SCENARIJI I VJEŽBE:

- Učenici se podijele u parove ili manje skupine.
- Jedna skupina predstavlja pješaka koji se nalazi na pješačkom prijelazu, a drugi učenici glume vozače (bicikliste, automobile).
- Scenarij 1: Pješak pokazuje namjeru prelaska ceste podizanjem ruke. Vozači moraju reagirati tako da se zaustave i daju povratnu informaciju. Pješak zahvaljuje i prelazi cestu.
- Scenarij 2: Pješak reagira na opasnost (npr. brzo vozilo koje dolazi preblizu ili vozač koji ne usporava). Pješak se povlači unazad.
- Učenici vježbaju scenarije.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenici aktivno vježbaju kako pokazati namjeru u prometu.

RASPRAVA (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče raspravu s učenicima o situacijama u kojima su učenici pokazali pravilnu namjeru.
- Prijedlog pitanja: Kako ste se osjećali kada ste pokazivali svoju namjeru? Koje opasnosti ste prepoznali? Kako ste reagirali kad ste primijetili potencijalnu opasnost?
- Učitelj/učiteljica potiče učenike na razmišljanje o tome kako bi se mogli ponašati u stvarnim prometnim situacijama.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik zaključuje o važnosti pažnje i odgovornog ponašanja u prometu kako bi se izbjegle opasnosti.

Nastavna sredstva i pomagala:

- čunjevi ili traka za označavanje prometne ulice
- vizualni materijali (slike ili videozapisи pješaka u prometu)
- bilježnica za učenike (ako žele zapisivati naučene savjete)

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati kako učenici pokazuju namjeru tijekom simulacije.

Učenici reflektiraju svoja iskustva i dijele ih o tome kako su naučili prepoznavati opasnosti i pravilno se ponašati.

Sigurnosne smjernice:

- aktivnost se izvodi u kontroliranom okruženju uz nadzor učitelja/učiteljice

Savjeti za proširenje teme:

- rasprava o ponašanju pješaka i vozača
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

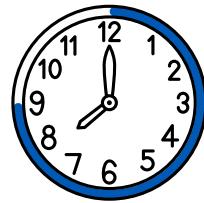
- potaknuti roditelje da redovito razgovaraju s djecom o važnosti pokazivanja namjere u prometu

Povezivanje sa zajednicom:

- organizirati informativni štand u školi ili javnom prostoru za roditelje i lokalnu zajednicu o sigurnosti pješaka s edukativnim materijalima koje su napravili učenici
- pozvati lokalne medije da poprate događaj, čime se podiže svijest o sigurnom ponašanju pješaka u zajednici

4.B. SIGURNO HODANJE U GRUPI

Pravila sigurnog hodanja u grupi

Aktivnost: Kreativna vježba – pjesma

45 minuta

Pomoću ove aktivnosti učenici će na kreativan način osmišljavati pjesmu koja govori o sigurnom hodanju u grupi. Aktivnost potiče učenike na razmišljanje o sigurnosti pješaka i važnosti sigurnog ponašanja u grupi.

CILJEVI:

- razviti svijest o sigurnosti pri hodanju u grupama
- razumijeti pravila sigurnog hodanja u grupi
- potaknuti kreativnost i suradnju učenika

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

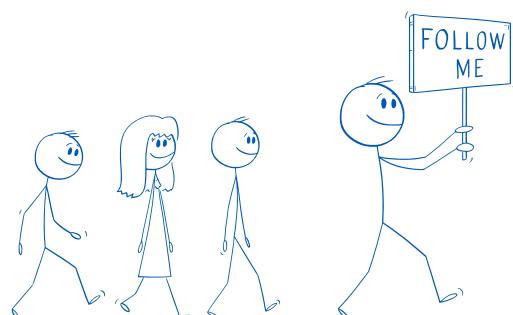
- zaključuje o važnosti sigurnog ponašanja pješaka u grupama
- surađuje s drugim učenicima i kreativno se izražava u grupnoj aktivnosti

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na aktivnost postavljanjem nekoliko pitanja kako bi povezao temu s iskustvima učenika.
- Prijedlog pitanja: Kako se ponašate na cesti dok hodate u grupi? Kada hodate u grupi, što mislite što je važno za vašu sigurnost?
- Učenici analiziraju osnovna pravila sigurnog hodanja u grupi: Hodanje u koloni. Prelazak ceste na pješačkim prijelazima. Poštovanje prometnih pravila. Držanje na sigurnoj udaljenosti od ceste. Držanje zajedno u grupi, bez razdvajanja ili trčanja. Izbjegavanje distrakcija.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik prepoznaje osnovne principe sigurnog hodanja u grupi i obrazlaže važnost zajedničkog ponašanja za vlastitu sigurnost.

KREATIVNA VJEŽBA – OSMIŠLJAVANJE Pjesme (15 MINUTA):

- Učenici se podijele u manje grupe (4 – 5 učenika) i svaka grupa osmišljava pjesmu o sigurnom hodanju u grupi.
- Pjesma treba sadržavati barem tri stiha i odnosi se na pravila sigurnog hodanja, kao i na ponašanje koje osigurava sigurnost svih članova grupe.
- Učitelj/učiteljica može pomoći učenicima razmisljiti o jednostavnim rješenjima, npr. stihovima koji govore o hodanju zajedno, držanju na sigurnoj udaljenosti od ceste i sl.
- Učenici se mogu koristiti ritmom i melodijom poznatih pjesama ili osmislići vlastite ritmove i melodije.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik kreira stihove pjesme služeći se stečenim spoznajama promovirajući pritom sigurnosna pravila za hodanje u grupi.

IZVOĐENJE Pjesama (15 MINUTA):

- Svaka grupa izlaže svoju pjesmu pred razredom.
- Pjesme se mogu izvoditi uz ritmičko praćenje ili jednostavnu melodiju.
- Nakon svake izvedene pjesme, učenici raspravljaju o tome što su naučili o sigurnom hodanju u grupi.
- Učitelj/učiteljica potiče učenike na razgovor pitanjima: Koja pravila ste spomenuli u pjesmi? Kako mislite da bi ta pravila pomogla vašoj sigurnosti dok hodate u grupi?

Ishodi: Učenik zaključuje o važnosti sigurnog hodanja u grupi i kreativno se izražava.

Nastavna sredstva i pomagala:

- papir i olovke za pisanje stihova
- instrumenti za ritmičko praćenje pjesme (ako su dostupni)
- prikazivanje slikovnih materijala koji ilustriraju sigurno hodanje u grupi (npr. slike pješaka na pješačkom prijelazu, pješaci u jednoj liniji uz cestu, pješaci u koloni)

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati kako učenici surađuju u grupama, kako razvijaju pjesme i koliko razumiju sigurnosne smjernice te daje povratne informacije učenicima o njihovim uratcima.

Učenici reflektiraju svoja iskustva o sigurnom hodanju u grupi i samoprocjenjuju stečene spoznaje.

Sigurnosne smjernice:

- aktivnost se provodi u učionici
- učitelj/učiteljica treba osigurati da svi učenici aktivno sudjeluju i izbjegavaju nesuglasice u grupama

Savjeti za proširenje teme:

- aktivnost se može provoditi u duljem vremenskom okviru
- pjesme se mogu dodatno analizirati kako bi učenici razumjeli važnost sigurnosti, kao i korištenje kreativnih izraza za prijenos poruka
- učitelj/učiteljica može potaknuti učenike da kreiraju pjesme o sigurnom hodanju u različitim situacijama, npr. noću ili po kiši
- povezati s aktivnosti 2.C. Pješaci u prometu – pravila sigurnog hodanja nogostupom u grupi i prelazak ceste na pješačkom prijelazu
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

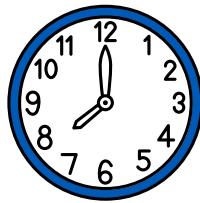
- poticati roditelje da razgovaraju s djecom o važnosti sigurnog hodanja u grupama, osobito na putu do škole

Povezivanje sa zajednicom:

- organizirati zajedničke aktivnosti pješačenja u grupi, kako bi učenici primijenili naučena pravila u stvarnim situacijama

4.C. DISTRAKCIJE U PROMETU

Upoznavanje s opasnostima korištenja mobitela i slušalica u prometu

Aktivnost: Simulacije opasnih situacija

60 minuta

Aktivnost omogućava učenicima da razumiju kako distrakcije, poput korištenja mobilnih uređaja ili slušalica, utječu na njihovu pažnju i sigurnost u prometu. Simulacijama opasnih situacija u kontroliranim uvjetima učenici uočavaju potencijalne rizike i uče kako ih izbjegći.

CILJEVI:

- podignuti svijest o opasnostima korištenja mobitela i slušalica u prometu
- razvijati vještine prepoznavanja situacija u kojima distrakcije mogu biti posebno opasne
- promicati ogovorno ponašanje u prometu

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- objašnjava negativan utjecaj mobilnih uređaja i slušalica na pažnju u prometu
- analizira posljedice distrakcija kroz praktične primjere
- navodi pravila za sigurno ponašanje u prometu bez distrakcija

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD U TEMU (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica s učenicima razgovara o tome što su distrakcije u prometu i kako ometaju percepciju i reakcije.
- Učenici iznose vlastita iskustva korištenja mobitela ili slušalica u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik definira što su distrakcije i opisuje njihov potencijalni utjecaj na sigurnost.

SIMULACIJA OPASNIH SITUACIJA (30 MINUTA):

- Simulacije se provode na sigurnom okruženju (školsko dvorište ili dvorana).
Primjeri simulacija:

Učenici pokušavaju hodati uz ravnu crtu dok se koriste mobitelom za pisanje poruke.

Učenici pokušavaju uočiti promjene u okolini dok gledaju video na mobitelu.

Učenici pokušavaju reagirati na signale (npr. zvižduk) dok slušaju glasnu glazbu preko slušalica.

- Rezultati simulacija (nepravilan hod, zakašnjele reakcije) analiziraju se u grupi.
Ishodi na razini aktivnosti: Učenik prepoznaje smanjenu pažnju i reakcije uzrokovane distrakcijama.

ANALIZA REZULTATA I RASPRAVA (15 MINUTA):

- Zajednički pregled rezultata simulacija.
- Rasprava o stvarnim situacijama u prometu u kojima bi takvo ponašanje moglo dovesti do nesreća.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik uspoređuje naučeno iz simulacija sa stvarnim situacijama u prometu.

KVIZ ILI PRAKTIČAN ZADATAK (5 MINUTA):

- Usmeni kviz o distrakcijama i njihovom utjecaju na pažnju
- Prijedlog pitanja: Što je distrakcija? Kako mobitel utječe na pažnju? Kako gledanje u mobitel dok prelaziš cestu može biti opasno? Zašto je važno ne slušati glazbu preglasno dok hodaš blizu prometnice? Što se može dogoditi ako vozač tipka poruka dok vozi? Kako razgovaranje s prijateljima u autu može ometati vozača? Koji su neki primjeri stvari koje mogu odvratiti pažnju pješaka na ulici? Kako vozač može biti ometen ako jede ili piye tijekom vožnje? Što bi trebao učiniti ako vidiš nekoga tko upotrebljava mobitel dok prelazi cestu? Zašto je važno biti potpuno koncentriran kad si u blizini automobila ili biciklista?
- Učenici osmišljavaju svoje preporuke za izbjegavanje distrakcija u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik odgovara na pitanja i primjenjuje stečena znanja u zadanim zadacima.

Nastavna sredstva i pomagala:

- mobilni uređaj ili rekviziti za simulaciju korištenja mobitela
- slušalice s glazbom – učitelj/učiteljica se može koristiti vlastitim uređajem za reprodukciju zvuka
- označene staze ili prepreke za simulaciju hodanja i reagiranja
- zviždaljka ili drugi signalni uređaj za testiranje reakcija

Vrednovanje:

Provjera učenikova razumijevanja utjecaja distrakcija na sigurnost i davanje adekvatnih povratnih informacija učenicima.

Učitelj/učiteljica procjenjuje angažman i razumijevanje učenika tijekom simulacija i upućuje učenike na eventualna poboljšanja.

Sigurnosne smjernice:

- simulacije provoditi u kontroliranom školskom okruženju bez opasnosti od vozila
- osigurati nadzor tijekom korištenja pomagala poput slušalica ili mobilnog uređaja

Savjeti za proširenje teme:

- promatranje ponašanja pješaka s mobilnim uređajima na pješačkim prijelazima u realnim prometnim situacijama
- uključiti raspravu o distrakcijama vozača i usporediti ih s pješačkim navikama
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima
- aktivnost se preporučuje ponavljati više puta

Prijedlozi za roditelje:

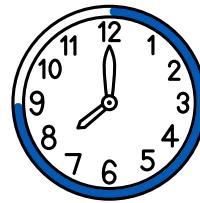
- poticanje razgovora o opasnostima korištenja mobitela i slušalica u prometu
- odrediti pravila o odgovornom ponašanju u prometu

Povezivanje sa zajednicom:

- organizirati predavanje policije ili stručnjaka za sigurnost u prometu
- potaknuti lokalne kampanje za podizanje svijesti o distrakcijama u prometu

5.A. BICIKLISTI U PROMETU

Prometna pravila za bicikliste

Aktivnost: Rasprava o biciklističkim pravilima

45 minuta

Tijekom strukturirane rasprave učenici istražuju i analiziraju pravila za bicikliste u prometu, razvijajući svijest o odgovornom ponašanju, sigurnosnim mjerama i važnosti poštivanja prometnih propisa. Aktivnost uključuje razmjenu mišljenja, kritičko razmišljanje i promicanje odgovornog sudjelovanja u prometu.

CILJEVI:

- spoznati osnovna pravila za bicikliste u prometu
- razviti kritičko promišljanje o važnosti poštivanja prometnih propisa
- potaknuti razmjenu ideja i donošenje zajedničkih zaključaka o sigurnom ponašanju u prometu

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- navodi osnovna pravila ponašanja biciklista u prometu
- analizira posljedice nepoštivanja pravila za bicikliste i druge sudionike u prometu
- odgovorno primjenjuje pravila u svakodnevnom prometu

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na razgovor pitanjem: Što znate o pravilima koja biciklisti moraju poštivati u prometu?
- Učenici daju primjere pravila, poput nošenja kacige, korištenja biciklističke staze, uključivanja svjetala i poštivanja semafora.
- Učitelj/učiteljica s učenicima raspravlja o ključnim pravilima za bicikliste uz pomoć vizualnih materijala (npr. plakati, slike ili videozаписи).

Ishodi na razini aktivnosti: Učenici prepoznaju osnovna pravila ponašanja biciklista i njihovu važnost za sigurnost.

RASPRAVA (20 MINUTA):

- Učenici se dijele u tri skupine, svaka s različitom ulogom u raspravi:
- Skupina 1: Biciklisti (fokus na izazovima s kojima se suočavaju u prometu i njihovoj odgovornosti).
- Skupina 2: Vozači automobila (fokus na očekivanjima prema biciklistima u prometu).
- Skupina 3: Pješaci (fokus na sigurnosti pri susretu s biciklistima na stazi ili cesti).
- Svaka skupina priprema argumente za svoju ulogu.
- Rasprava se organizira prema pitanjima: Koja su ključna pravila koja biciklisti trebaju poštivati? Kako biciklisti mogu doprinijeti sigurnosti u prometu? Kako se vozači i pješaci mogu prilagoditi biciklistima? Što možemo učiniti kao zajednica za sigurniji promet?
- Učitelj/učiteljica moderira raspravu, pomaže učenicima da ostanu fokusirani i potiče ih na kritičko razmišljanje.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik analizira pravila, navodi izazove i predlaže rješenja za sigurnije kretanje u prometu.

ZAKLJUČCI (10 MINUTA):

- Svaka skupina daje završne preporuke na temelju rasprave.
- Učitelj/učiteljica pomaže u sažimanju ključnih poruka o važnosti poštivanja prometnih pravila i odgovornom ponašanju.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik predlaže praktične korake za poboljšanje sigurnosti biciklista i opisuje osjećaj odgovornosti.

Nastavna sredstva i pomagala:

- plakati ili slike s prometnim pravilima za bicikliste
- prilog 5.A. Priručnik za sigurno ponašanje biciklista u prometu <https://sindikatbiciklista.hr/spup/>
- prilog 5.A. Edukativni materijali – HAK, <https://static.1987.hr/bicikli-romobili/bicikli-romobili.html>
- prilog 6.A. Priručnik – Postani siguran vozač bicikla i električnog romobila (HAK)
- papiri i olovke za bilježenje preporuka
- prostor za grupni rad i raspravu

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati sudjelovanje učenika u raspravi i njihovu sposobnost prepoznavanja ključnih pravila i daje im adekvatne povratne informacije.

Učenici reflektiraju što su naučili u raspravi i samoprocjenjuju stečene spoznaje.

Sigurnosne smjernice:

prilagoditi raspravu učeničkoj dobi i osigurati slobodu izražavanja mišljenja

Savjeti za proširenje teme:

- učenici izrađuju plakat na temu Pravila za bicikliste koji će biti istaknut u učionici ili školi
- učenici mogu intervjuirati lokalne bicikliste, vozače i pješake o njihovim iskustvima u prometu
- organizirati zajedničku biciklističku vožnju za učenike, roditelje i učitelje kako bi se pravila primijenila u praksi
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

- potaknuti roditelje da razgovaraju s djecom o prometnim pravilima za bicikliste i važnosti poštivanja tih pravila
- savjetovati roditelje o važnosti redovitog pregleda bicikala i opreme

Povezivanje sa zajednicom:

- pozvati lokalnu biciklističku udrugu da održi predavanje

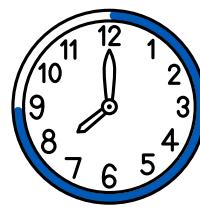
Prilog 5.A. Priručnik za sigurno
ponašanje biciklista u prometu
<https://sindikatbiciklista.hr/spup/>

Prilog 6.A. Priručnik
Postani siguran vozač bicikla i
električnog romobila - tiskano izdanje

5.B. ZAŠTITNA OPREMA ZA BICIKLISTE

Važnost zaštitne kacige

Aktivnost: Praktična demonstracija

45 minuta

Praktičnom demonstracijom učenici uče o važnosti nošenja zaštitne kacige tijekom vožnje biciklom.

CILJEVI:

- objasniti fizičku zaštitu koju kacige pružaju biciklistima
- razviti svijest o važnosti nošenja kacige kao ključnog sigurnosnog elementa
- potaknuti na primjenu zaštitne opreme pri svakoj vožnji biciklom

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- opisuje zaštitnu opremu biciklista i njezinu funkciju
- objašnjava kako kaciga štiti glavu od ozljeda u prometnim situacijama
- zaključuje o odgovornosti za nošenje kacige tijekom vožnje biciklom

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica započinje pitanjem: Zašto biciklisti nose kacige? Što bi se moglo dogoditi ako padnu bez kacige?
- Kratko objašnjava kako su kacige dizajnirane da apsorbiraju udarce i štite mozak.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik objašnjava osnovnu funkciju kacige i obrazlaže važnost njezinog nošenja.

PRAKTIČNA DEMONSTRACIJA (20 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica donosi kacigu, jaje (kao simbol glave), tvrdnu podlogu (npr. kutiju) i dodatne predmete za simulaciju udarca.
- EKSPERIMENT 1: JAJE BEZ KACIGE
- Učitelj/učiteljica ispusti jaje s visine na tvrdnu podlogu kako bi pokazao što se događa bez zaštite. Jaje će se razbiti.
- EKSPERIMENT 2: JAJE S KACIGOM
- Jaje se stavi u kacigu i ponovi ispuštanje s iste visine. Jaje ostaje neoštećeno.
- Učitelj/učiteljica potiče učenike na zaključivanje kako kaciga apsorbira udarce i štiti glavu.

- Učitelj/učiteljica demonstrira pravilno stavljanje kacige na glavu i istakne što znači pravilna veličina i postavljanje remena. Učenici ponavljaju demonstriranu radnju.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik zaključuje kako kaciga smanjuje rizik od ozljeda i pokazuje kako se pravilno njome koristiti.

RASPRAVA: (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na raspravu o odgovornosti nošenja kacige i važnosti zaštitne opreme za bicikliste.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik zaključuje o važnosti nošenja kacige i predlaže ideje za njezino redovito korištenje.

Nastavna sredstva i pomagala:

- biciklistička kaciga
- kuhanja jaja (dva ili više)
- tvrda podloga za eksperiment (npr. kartonska kutija ili ploča)
- prilog 5.B. Edukativni tekstovi projekta Vrtić na biciklu, <https://vrticnabicipiku.com/edukativni-tekstovi/>
- prilog 5.B. Edukativni tekstovi projekta Sigurno na dva kotača, <https://www.roda.hr/udruga/projekti/sigurno-na-dva-kotaca/>
- prilog 5.A. Priručnik za sigurno ponašanje biciklista u prometu <https://sindikatbiciklista.hr/spup/>
- prilog 5.A. Edukativni materijali – HAK, <https://static.1987.hr/bicikli-romobili/bicikli-romobili.html>
- prilog 6.A. Priručnik – Postani siguran vozač bicikla i električnog romobila (HAK)

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati razumijevanje učenika tijekom demonstracije i diskusije te daje adekvatne povratne informacije učenicima.

Učenici reflektiraju što su naučili i raspravljaju kako će primijeniti naučeno u svakodnevnom životu.

Sigurnosne smjernice:

- osigurati da se tijekom demonstracije upotrebljavaju sigurni materijali
- pripaziti na higijenu pri radu s jajima i osigurati prostor za sigurno izvođenje eksperimenta

Savjeti za proširenje teme:

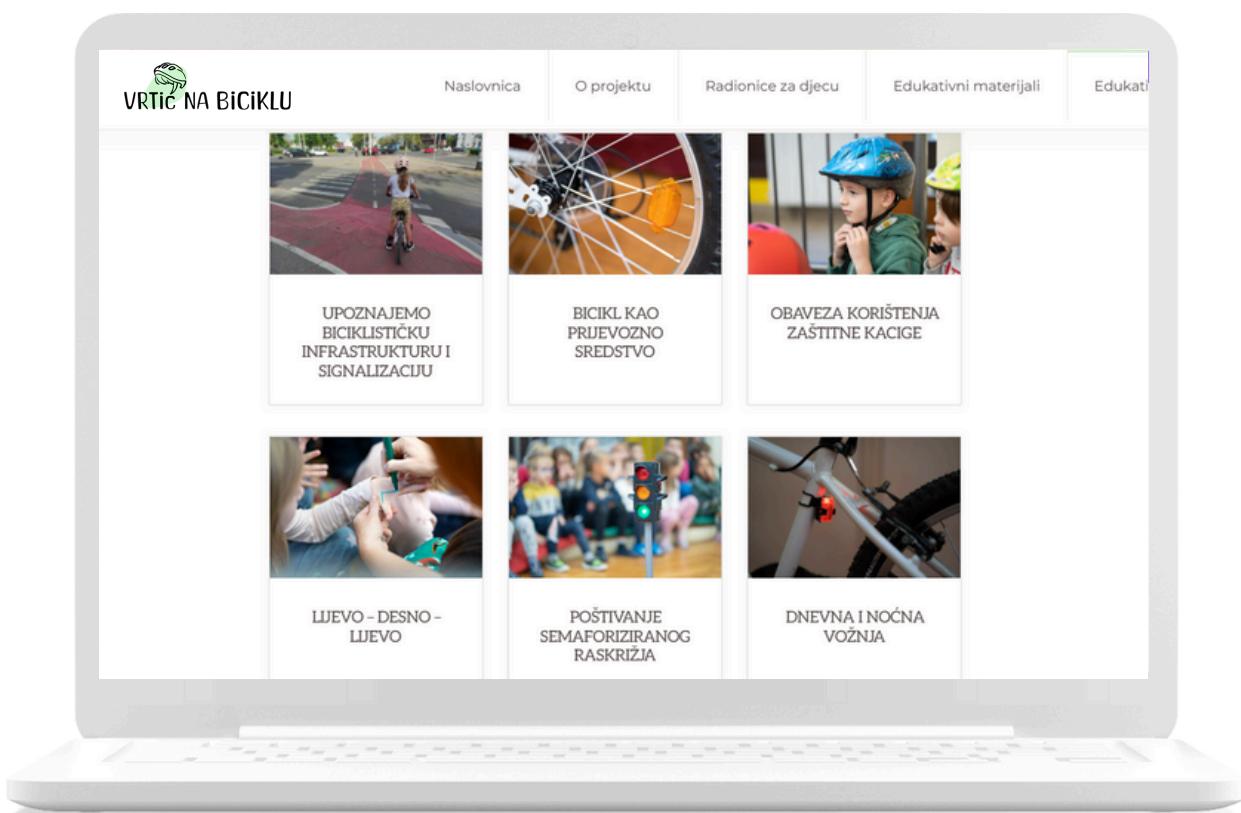
- organizirati radionicu za roditelje i učenike o važnosti zaštitne opreme
- uvesti razgovor o dodatnoj opremi, poput svjetala, reflektirajućih prsluka i rukavica
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

- potaknuti roditelje da osiguraju zaštitne kacige za svoju djecu
- ohrabriti roditelje da budu uzor djeci nošenjem zaštitne kacige pri vožnji biciklom

Povezivanje sa zajednicom:

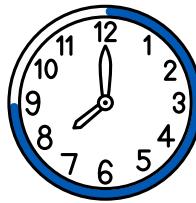
- organizirati posjet lokalnoj biciklističkoj udruzi ili radionici kako bi se učenici upoznali s ispravnim održavanjem biciklističke opreme

Prilog 5.B. Edukativni tekstovi projekta Vrtić na biciklu
<https://vrticnabiciklu.com/edukativni-tekstovi/>

5.C. VIDLJIVOST BICIKLISTA

Svetla na biciklu, reflektirajuće oznake i odjeća

Aktivnost: Praktična vježba vidljivosti na školskom dvorištu

45 minuta

Praktičnom vježbom na školskom dvorištu učenici istražuju kako različita odjeća, reflektirajući elementi i rasvjetna oprema utječu na vidljivost biciklista u prometu. Aktivnost uključuje simulaciju stvarnih uvjeta i potiče kritičko razmišljanje o sigurnosti biciklista.

CILJEVI:

- upoznati opremu biciklista za povećanje vidljivosti
- razviti svijest o važnosti reflektirajuće opreme i svjetala na biciklu
- potaknuti odgovorno ponašanje u prometu i donošenje sigurnosno svjesnih odluka

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- razlikuje opremu koja povećava sigurnost biciklista u prometu
- prepoznaže situacije smanjene vidljivosti i načine povećanja vidljivosti biciklista
- objašnjava koncept odgovornosti prema vlastitoj sigurnosti u prometu

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na razgovor o važnosti vidljivosti biciklista, koristeći stvarne primjere ili anegdote.
- Prijedlog pitanja: Zašto biciklisti trebaju biti vidljivi drugim sudionicima u prometu? Koji predmeti ili oprema pomažu biciklistima da budu sigurniji? Što se događa ako biciklist nije vidljiv vozačima, posebno noću?
- Učenici opisuju i analiziraju predmete poput reflektirajućih prsluka, svjetala za bicikl, kaciga s reflektirajućim trakama i razgovaraju o njihovoj ulozi.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik navodi osnovne mjere za povećanje vidljivosti biciklista i objašnjava važnost takve opreme.

PRAKTIČNA VJEŽBA VIDLJIVOSTI (20 MINUTA):

Učitelj/učiteljica organizira dio školskog dvorišta za simulaciju različitih uvjeta vidljivosti (dan, sumrak, noć), koristeći reflektirajuće elemente, bicikle i svjetiljke.

- Učenici se dijele u dvije grupe i glume bicikliste.
- Jedna grupa nosi svjetlu i reflektirajuću opremu s uključenom rasvjetom.
- Druga grupa nosi tamnu odjeću bez dodatne opreme.
- Učenici promatraju iz različitih kutova kako vidljivost biciklista varira ovisno o odjeći i opremi.
- Učenici mijenjaju uloge kako bi sudjelovali u oba scenarija.
- Učitelj/učiteljica se koristi svjetilkama ili reflektorima kako bi pokazao/pokazala razlike u uvjetima dnevne i noćne vidljivosti.

Ishodi na razini aktivnosti: **Učenik aktivno sudjeluje u simulaciji i objašnjava važnost reflektirajuće opreme i svjetala na biciklu.**

RASPRAVA (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče na raspravu o rezultatima vježbe.
- Prijedlog pitanja: Koji biciklist je bio najvidljiviji? Zašto? Kako reflektirajuća oprema i svjetla povećavaju sigurnost biciklista? Što biste vi učinili da budete sigurniji u prometu kao biciklisti?
- Učenici dijele svoja razmišljanja i predlažu ideje za poboljšanje vidljivosti biciklista.
- Učenici predlažu mjere koje će poduzeti kako bi povećali svoju vidljivost u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: **Učenik zaključuje kako može osigurati svoju sigurnost kada sudjeluje u prometu kao biciklist i obrazlaže važnost odgovornog ponašanja u prometu.**

Nastavna sredstva i pomagala:

- reflektirajući prsluci, trake, zaštitne kacige i svjetlosna oprema za bicikl
- bicikli (školski ili osobni) za simulaciju – nije obavezno
- svjetiljke ili reflektori za simulaciju različitih uvjeta osvjetljenja
- prostor školskog dvorišta za organizaciju vježbe

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati sudjelovanje učenika tijekom vježbe i njihov uspjeh u prepoznavanju sigurnosnih elemenata te daje učenicima adekvatne povratne informacije.

Učenici samoprocjenjuju što su naučili tijekom promatranja i sudjelovanja.

Sigurnosne smjernice:

- osigurati sigurno okruženje za vježbu, bez prepreka ili prometa
- ako se tijekom vježbe služi biciklima, potrebno je osigurati da učenici nose kacige prilikom vožnje
- provjeriti ispravnost sve opreme prije početka aktivnosti kako bi se izbjegle ozljede

Savjeti za proširenje teme:

- proširiti aktivnost uključivanjem rasprave o pravilima koja se odnose na bicikliste
- organizirati radionicu s lokalnim biciklističkim klubom
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

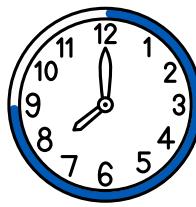
- poticati roditelje da s djecom odaberu odgovarajuću opremu za bicikliranje
- podsjećati djecu na uključivanje svjetala i nošenje reflektirajuće opreme
- razgovarati o sigurnosnim pravilima za bicikliste

Povezivanje sa zajednicom:

- pozvati biciklistički klub da predstavi važnost opreme za vidljivost i sigurnost biciklista u prometu

6.A. ELEKTRIČNI ROMOBILI U PROMETU

Prometna pravila za vozače električnih romobila

Aktivnost: Izrada plakata

45 minuta

Izradom plakata učenici će spoznati pravila i sigurnosne smjernice vezane uz korištenje električnih romobila u prometu. Aktivnost će potaknuti učenike da promišljaju o važnosti sigurnosti, pravima i odgovornostima korisnika električnih romobila.

CILJEVI:

- razviti svijest o sigurnosnim pravilima za korištenje električnih romobila
- potaknuti na odgovorno ponašanje i poštivanje prometnih pravila
- razvijati kreativne vještine putem izrade edukativnog plakata

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- prepoznaje pravila i sigurnosne smjernice vezane uz korištenje električnih romobila
- izlaže o važnosti sigurnosti u prometu i odgovornosti korisnika električnih romobila
- kreativno se izražava vizualnim predstavljanjem važnih informacija

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica započinje anegdotom ili pitanjima.
- Prijedlog pitanja: Što znate o električnim romobilima? Jesu li popularni u našem gradu/mjestu? Zašto? Što mislite, postoje li pravila za vožnju električnih romobila?
- Učitelj/učiteljica potiče učenike na raspravu i razgovor o osnovnim informacijama o električnim romobilima: Dob i pravila korištenja. Sigurnosna oprema. Posebni izazovi u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik navodi sigurnosne smjernice vezane uz korištenje električnih romobila.

IZRADA I PREDSTAVLJANJE PLAKATA (30 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica podijeli učenicima materijal za izradu plakata: papir, markere, bojice, flomastere i druge materijale za kreativno izražavanje.
- Učenici rade u grupama ili samostalno i stvaraju plakat kojim se educira o sigurnom korištenju električnih romobila u prometu.
- Plakati trebaju sadržavati informacije: dob za vožnju na električnom romobilu, pravilno korištenje električnih romobila (kako se ponašati na cesti, gdje smiju voziti), sigurnosna oprema (zaštitne kacige, reflektirajući prsluci, svjetla), važnost obraćanja pažnje na pješake i druge sudionike u prometu, upozorenja o opasnostima (nepoštivanje pravila, opasnosti u vožnji bez zaštite).
- Učitelj/učiteljica može potaknuti učenike da se na plakatu koriste slikovnim prikazima, ikonama, uputama ili simboličkim porukama koje jasno prenose važne poruke.
- Nakon završetka izrade plakata, učenici će svoje radove predstaviti razredu i objasniti poruku koju plakat nosi.
- Učitelj/učiteljica potiče učenike na raspravu o svakom plakatu i potiče učenike na provjeru je li sadržaj plakata točan i informativan.
- Učitelj/učiteljica dodatno pojašnjava bilo koje nejasnoće vezane uz korištenje električnih romobila i promiče odgovorno ponašanje u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: **Učenik izlaže pravila i sigurnosne smjernice te objašnjava poruke na svojem uratku.**

Nastavna sredstva i pomagala:

- papir za plakate
- markeri, flomasteri, bojice
- slike, slike ili simboli vezani uz sigurnost električnih romobila
- prilog 6.A. Priručnik – Postani siguran vozač bicikla i električnog romobila (HAK)
- prilog 5.A. Edukativni materijali – HAK, <https://static.1987.hr/bicikli-romobili/bicikli-romobili.html>

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati angažman učenika u kreativnom procesu izrade plakata i njihovu sposobnost da prenesu sigurnosne informacije te daje učenicima adekvatne povratne informacije.

Učenici samoprocjenjuju svoje vizualne uratke služeći se listom procjene.

Sigurnosne smjernice:

- aktivnost se provodi u učionici uz nadzor učitelja/učiteljice

Savjeti za proširenje teme:

- organizirati edukativnu kampanju u školi i postaviti plakate na vidljiva mesta kako bi se promovirala sigurnost u prometu
- povezati s aktivnosti 7.A. Električni romobili u prometu – Igra uloga
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

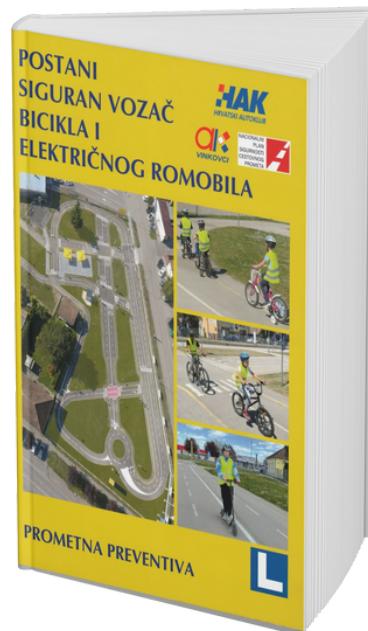
- informirati roditelje o zakonskoj regulativi vezanoj za vožnju električnih romobila
- savjetovati roditelje o važnosti nadzora djece dok se koriste električnim romobilima
- potaknuti roditelje da razgovaraju s djecom o važnosti sigurnosne opreme i odgovornosti pri vožnji romobila

Povezivanje sa zajednicom:

- u suradnji s HAK-om organizirati radionice i predavanja o sigurnosti za korisnike električnih romobila u školi i zajednici

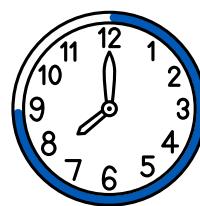
Prilog 5.A. Edukativni materijali – HAK
<https://static.1987.hr/bicikli-romobili/bicikli-romobili.html>

Prilog 6.A. Priručnik
Postani siguran vozač bicikla i električnog romobila - tiskano izdanje

6.B. OBVEZE PUTNIKA U AUTOBUSU I AUTOMOBILU

Kako se sigurno ponašati kao putnik u automobilu i autobusu

45 minuta

Aktivnost: Rasprava i analiza

Učenici će spoznati obveze koje imaju putnici u automobilu i autobusu. Aktivnost će im pomoći razumjeti važnost sigurnosti, pravilnog ponašanja i upotrebe zaštitnih pojaseva u vozilima.

CILJEVI:

- razviti svijest o sigurnosnim obvezama putnika u automobilu i autobusu
- razumijeti važnost vezanja sigurnosnih pojaseva
- poticati na kritičko razmišljanje i analiziranje sigurnosti putnika u različitim vozilima

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- navodi osnovne sigurnosne obveze putnika u vozilima (korištenje sigurnosnih pojaseva, ponašanje, sigurni ulazak i izlazak)
- objašnjava o važnosti odgovornog ponašanja putnika u autobusu i automobilu
- analizira različite situacije u prometu i potencijalne opasnosti

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica započinje pitanjem: Zašto je važno imati pravila o ponašanju u vozilima?
- Razgovara s učenicima o osnovnim sigurnosnim obvezama putnika: Obveza vezanja sigurnosnih pojaseva u automobilu i autobusu, obveza prevoženja djece u autosjedalicama i na postoljima. Uloga vozača i putnika u održavanju sigurnosti. Sigurni ulazak u vozilo i izlazak iz vozila. Ponašanje prema drugim putnicima (npr. izbjegavanje ometanja vozača).
- Učitelj/učiteljica može prikazati sliku automobila i autobrašuna te potaknuti učenike da promišljaju o ulozi putnika i vozača.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik navodi osnovne sigurnosne obveze i opisuje pravilno ponašanje u vozilima.

RASPRAVA: OBAVEZE PUTNIKA U AUTOMOBILU (15 MINUTA):

- Učenici raspravljaju o važnosti sigurnosnog pojasa i posljedicama koje mogu nastati ako se njime ne koristi.
- Učitelj/učiteljica objašnjava zakonske obveze (zakonska obveza vezana na sigurnosne pojaseve, autosjedalice za djecu, kazne za nevezanje pojasa).
- Učitelj/učiteljica može pripremiti nekoliko scenarija u kojima učenici analiziraju ponašanje putnika u vozilu i kako bi ono utjecalo na sigurnost (npr. putnik na prednjem sjedalu bez pojasa, dijete na stražnjem sjedalu bez autosjedalice).

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik obrazlaže važnost vezanja sigurnosnih pojaseva i odgovornog ponašanja u automobilu.

RASPRAVA: OBVEZE PUTNIKA U AUTOBUSU (15 MINUTA):

- Učenici raspravljaju o sigurnosti putnika u autobusu, uključujući ponašanje koje može utjecati na sigurnost (npr. stajanje dok autobus vozi, ometanje vozača).
- Učitelj/učiteljica objašnjava pravila sigurnog ulaska u autobus i izlaska iz autobusa (npr. čekanje dok se vozilo potpuno zaustavi).
- Učenici mogu analizirati situacije u kojima dolazi do nesreća zbog nesigurnog ponašanja putnika.
- Učitelj/učiteljica objašnjava obvezu korištenja zaštitnog pojasa u autobusu i zabranu stajanja i šetanja po autobusu kad je u pokretu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik objašnjava razloge za pridržavanje sigurnosnih pravila u autobusu.

ZAKLJUČAK (5 MINUTA):

- Učenici zaključuju da odgovorno ponašanje putnika u automobilima i autobusima doprinosi sigurnosti svih sudionika u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik zaključuje o potrebi razvoja osobne odgovornosti za svoju sigurnost i sigurnost drugih putnika.

Nastavna sredstva i pomagala:

- slike automobila i autobusa s označenim sigurnosnim pojasevima i pravilnim ponašanjem putnika.
- prilog 6.B. Priručnici i videomaterijali sa zakonodavnim okvirima prevoženja djece u automobilu <https://www.roda.hr/udruga/programi/sigurno-u-autosjedalici/>
- prilog 6.B. Priručnici i videomaterijali sa zakonodavnim okvirima prevoženja djece u automobilu <https://www.roda.hr/udruga/programi/sigurno-u-autosjedalici/udruga-roda-snimila-cetiri-edukativna-filma-o-autosjedalicama.html>

- prilog 6.B. Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati autobusi kojima se organizirano prevoze djeca, <https://www.cvh.hr/gradani/propisi-i-upute/pravilnici/zakon-o-sigurnosti-prometa-na-cestama/pravilnik-o-uvjetima-koje-moraju-ispunjavati-autobusi-kojima-se-organizirano-prevoze-djeca/>

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati kako učenici sudjeluju u raspravi i koliko su shvatili važnost sigurnosti putnika u vozilima i daje adekvatne povratne informacije učenicima. Učenici reflektiraju svoja iskustva i samoprocjenjuju ponašaju li se odgovorno u vozilima.

Sigurnosne smjernice:

- aktivnost se provodi u učionici uz nadzor učitelja/učiteljice
- rasprava treba biti osjetljiva na emocionalne reakcije djece vezane uz teme sigurnosti i nesreća

Savjeti za proširenje teme:

- razviti dodatne scenarije koji uključuju specifične situacije u prometu (npr. prometna nesreća zbog nenošenja pojaseva)
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

- savjetovati roditelje o zakonskim obvezama vezanim za sigurnost djece putnika u vozilima
- poticati roditelje na razgovor o pravilima ponašanja u automobilima i autobusima

Povezivanje sa zajednicom:

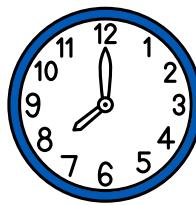
- organizirati suradnju s policijskim službenicima ili udrugom Roda za vođenje edukativnih radionica o sigurnosti putnika u vozilima

Prilog 6.B. Priručnici i videomaterijali sa zakonodavnim okvirima prevoženja djece u automobilu <https://www.roda.hr/udruga/programi/sigurno-u-autosjedalici/>

6.C. OPASNOSTI OD VELIKIH VOZILA

Opasnosti koje predstavljaju kamioni, autobusi i tramvaji

Aktivnost: Autobus ili kamion na školskom dvorištu

60 minuta

Aktivnost pomaže učenicima razumjeti i prepoznati potencijalne opasnosti povezane s velikim vozilima poput kamiona, autobusa i tramvaja. Cilj je razviti njihove vještine sigurnog ponašanja u situacijama kada se nalaze u blizini takvih vozila te ih educirati o važnosti prepoznavanja mrtvih kutova i pravilnom kretanju oko velikih vozila. Mrtvi kutovi su područja oko vozila koja vozači ne mogu vidjeti neposredno ili u ogledalima, zbog čega je važno da pješaci, biciklisti i drugi sudionici u prometu budu svjesni tih rizika.

CILJEVI:

- razviti svijest o opasnostima koje predstavljaju velika vozila
- usvojiti postupak sigurnog zaobljenja autobusa na stajalištu
- demonstrirati važnost pravilnog kretanja u zoni oko velikih vozila

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- razlikuje sigurne i opasne zone u blizini velikih vozila
- pravilno procjenjuje situacije u kojima trebaju zaobići autobus na stajalištu
- objašnjava koncept mrtvog kuta i njegovu važnost za prometnu sigurnost

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

Organizirati dolazak autobusa ili kamiona na školsko dvorište, parkiralište ili drugu prometnu površinu. Aktivnost je opisana na primjeru autobusa, isti koraci provode se i na primjeru kamiona.

POSTAVLJANJE AUTOBUSA I VIZUALNIH OZNAKA (10 MINUTA):

- Na školskom dvorištu, parkiralištu ili drugoj prometnoj površini autobus se parkira tako da učenici sigurno mogu hodati oko njega.
- U suradnji s vozačem iscrtavaju se sigurne i opasne zone oko autobusa (koristeći kredu ili trake/uže).

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik prepoznaće gdje se nalaze mrtvi kutovi i objašnjava opasnost tih zona.

SIMULACIJA KRETANJA DJECE OKO AUTOBUSA (20 MINUTA):

- Učenici u skupinama prilaze autobusu iz različitih kutova.
- Vozač zvučnim signalom demonstrira kad iz vozačke kabine ne može vidjeti učenike u određenim zonama.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik zaključuje da vozač velikog vozila ne vidi sva područja oko vozila.

DEMONSTRACIJA SIGURNOG ZAOBILAŽENJA AUTOBUSA (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica pokazuje kako pravilno zaobići autobus na stajalištu – hodanje na dovoljnoj udaljenosti i čekanje dok vozilo ne kreće.
- Učenici vježbaju pravilno zaobići autobus na stajalištu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik navodi pravila za sigurno kretanje u blizini autobusa.

RASPRAVA I PRAKTIČNI ZADACI (15 MINUTA):

- Učenici sudjeluju u kratkoj raspravi o naučenim opasnostima i pravilima.
- Učitelj/učiteljica postavlja pitanja i provjerava razumijevanje scenarijima i zadacima.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik primjenjuje naučeno na zamišljenim situacijama u prometu.

Nastavna sredstva i pomagala:

- autobus ili kamion na školskom dvorištu
- kreda ili trake/uže za označavanje sigurnih i opasnih zona

Vrednovanje:

Učenici odgovaraju na pitanja o mrtvim kutovima i pravilima sigurnog zaobilaženja autobusa.

Učitelj/učiteljica prati i procjenjuje primjenu usvojenih pravila tijekom simulacije te daje učenicima adekvatne povratne informacije.

Sigurnosne smjernice:

- učenici moraju biti pod stalnim nadzorom učitelja/učiteljice i vozača
- autobus ili kamion mora biti parkiran i osiguran tijekom provođenja aktivnosti
- zabranjeno je ulaziti u opasne zone bez dopuštenja učitelja/učiteljice

Savjeti za proširenje teme:

- promatranje kretanja tramvaja ili velikih vozila u realnom prometnom okruženju
- uključiti dodatne simulacije za sigurno ponašanje pri ulasku/izlasku iz autobusa
- predlaže se provođenje aktivnosti i s nižim i s višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

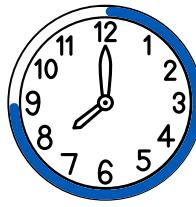
- objasniti djeci opasnosti od velikih vozila u njihovoј blizini
- potaknuti razgovore o pravilnom ponašanju na autobusnim stajalištima

Povezivanje sa zajednicom:

- suradnja s lokalnim prijevoznicima radi organizacije dolaska autobusa ili kamiona

7.A. ELEKTRIČNI ROMOBILI U PROMETU

Prometna pravila za vozače električnih romobila

Aktivnost: Igra uloga

45 minuta

U ovoj aktivnosti učenici će spoznati pravila korištenja električnih romobila i važnost sigurnosti u prometu služeći se igrom uloga. Aktivnost će im omogućiti da simulacijom stvarnih situacija nauče kako se odgovorno koristiti električnim romobilima i prepoznati opasnosti u prometu.

CILJEVI:

- razviti svijest o sigurnosti pri vožnji električnih romobila u prometu
- osvijestiti kako se pravilno koristiti električnim romobilima te prepoznati potencijalne opasnosti u prometu
- razviti odgovornost prema vlastitoj sigurnosti i sigurnosti drugih sudionika u prometu

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- prepoznaće ispravno ponašanje prilikom korištenja električnih romobila u prometu
- obrazlaže važnost sigurnosne opreme, poput kacige i svjetla na romobilu
- zaključuje o opasnostima u prometu i važnosti poštivanja prometnih pravila

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica uvodi temu električnih romobila predstavljajući učenicima priloge 5.A. i 6.A.
- S učenicima razgovara o osnovnim sigurnosnim smjernicama za njihovu uporabu.
- Učitelj/učiteljica s učenicima analizira osnovne zakonske odredbe o električnim romobilima.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik argumentira važnost osiguravanja sigurnosti u prometu vezano uz električne romobile i navodi početne smjernice za njihovu uporabu.

SIMULACIJA SITUACIJA U PROMETU (20 MINUTA):

- Učenici se dijele u grupe (po 4 – 5 učenika), a svaka grupa će dobiti različite uloge: vozač električnog romobila, pješak, vozač bicikla, vozač automobila.
- Učitelj/učiteljica kreira nekoliko scenarija preuzetih iz priloga 5.A. i 7.A., kao što su vožnja na pješačkom prijelazu, vožnja u uvjetima smanjene vidljivosti ili vožnja u zoni s puno pješaka.
- Svaka grupa će igrati svoju ulogu i razmjenjivati iskustva u odnosu na sigurnost električnog romobila u svakoj situaciji.
- Učenici će se oslanjati na pravila ponašanja koja su naučili u uvodu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik aktivno sudjeluje u igri uloga, primjenjujući naučena pravila o sigurnosti u prometu, analizira potencijalne opasnosti i opisuje odgovorno ponašanje.

ANALIZA SITUACIJA I RASPRAVA O SIGURNOSTI (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica vodi raspravu o tome što su učenici naučili iz tih situacija.
- Prijedlog pitanja: Što je bilo sigurno u vašim situacijama? Što biste mogli promijeniti kako bi bilo sigurnije? Kako bi vaša uloga (kao vozača, pješaka) mogla pomoći u sigurnosti električnih romobila u prometu?
- Učitelj/učiteljica objašnjava kako se svaka od uloga može upotrijebiti za poboljšanje sigurnosti svih sudionika u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik izlaže o svojim iskustvima i objašnjava na koji način ponašanje svakog sudionika utječe na sigurnost drugih u prometu.

Nastavna sredstva i pomagala:

- prilog 6.A. Priručnik – Postani siguran vozač bicikla i električnog romobila (HAK)
- prilog 5.A. Edukativni materijali – HAK, <https://static.1987.hr/bicikli-romobili/bicikli-romobili.html>

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati kako učenici sudjeluju u igri uloga, koliko razumiju važnost sigurnosti te kako primjenjuju naučena pravila i daje adekvatne povratne informacije učenicima.

Učenici procjenjuju kako bi unaprijedili svoju sigurnost u prometu tijekom korištenja električnih romobila.

Sigurnosne smjernice:

- aktivnost se provodi u učionici ili na vanjskom školskom prostoru pod nadzorom učitelja/učiteljice
- tijekom igre uloga učitelj/učiteljica treba osigurati da učenici ne izvode fizičke aktivnosti koje mogu dovesti do ozljeda

Savjeti za proširenje teme:

- povezati s aktivnosti 6.A. Električni romobili u prometu – Izrada plakata
- aktivnost se može proširiti na druge oblike mikromobilnosti
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

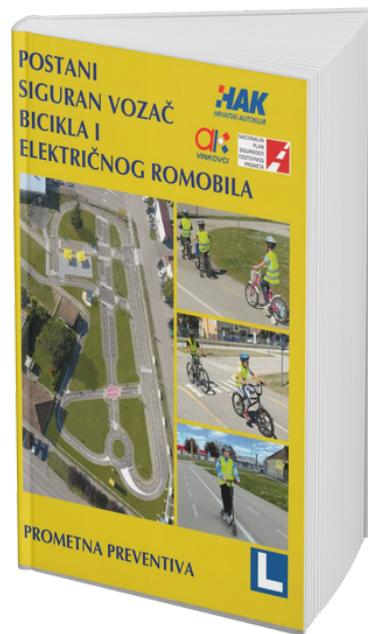
- informirati roditelje o zakonskoj regulativi vezanoj za vožnju električnih romobila
- savjetovati roditelje o važnosti nadzora nad djecom tijekom njihova korištenja električnog romobila
- potaknuti roditelje da razgovaraju s djecom o važnosti sigurnosne opreme i odgovornosti pri vožnji romobila

Povezivanje sa zajednicom:

- u suradnji s HAK-om organizirati radionice i predavanja o sigurnosti za korisnike električnih romobila u školi i zajednici

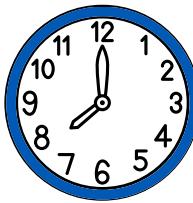
Prilog 5.A. Edukativni materijali – HAK
<https://static.1987.hr/bicikli-romobili/bicikli-romobili.html>

Prilog 6.A. Priručnik
Postani siguran vozač bicikla i električnog romobila - tiskano izdanje

7.B. STRES I PROMET

Razumijevanje kako stres može utjecati na našu sposobnost donošenja odluka

60 minuta

Aktivnosti:

Simulacije vožnje pod stresom.

Osnovne tehnike smanjenja stresa

Tijekom aktivnosti učenici će spoznati utjecaj stresa na sve sudionike u prometu, uključujući vozače i pješake. Aktivnost uključuje simulaciju vožnje i hodanja pod stresom te učenje osnovnih tehnika smanjenja stresa kako bi se osigurala sigurnost svih sudionika u prometu.

CILJEVI:

- razviti svijest o utjecaju stresa na vozače i pješake te kako to može utjecati na njihovu sigurnost u prometu
- primjenjivati osnovne tehnike za smanjenje stresa i očuvanje koncentracije i sigurnosti
- osvijestiti važnosti emocionalne stabilnosti i fokusirane pažnje prilikom sudjelovanja u prometu

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- objašnjava što je stres i kako on utječe na vozače i pješake u prometu
- zaključuje o važnosti smanjenja stresa za sigurnost svih sudionika u prometu
- demonstrira tehnike smanjenja stresa kojima se mogu koristiti kako bi ostali sigurni u prometu

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na razgovor o stresu i njegovim posljedicama na sudionike u prometu.
- Prijedlog pitanja: Što je stres? Kako se osjećate kada sudjelujete u prometu? Kako mislite da stres može utjecati na vozače i pješake?
- Učenici raspravljaju kako stres može smanjiti sposobnost reakcije, dovesti do impulzivnog ponašanja i povećati rizik od nesreća, i to ne samo kod vozača, već i kod pješaka.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik obrazlaže osnovne pojmove vezane uz stres i opisuje njegov utjecaj na vozače i pješake.

SIMULACIJA VOŽNJE I HODANJA POD STRESOM (20 MINUTA):

- Učenici se dijele u parove, a svaki par će igrati jednu od uloga: vozač ili pješak.
- U simulaciji vožnje i hodanja, učenici će biti izloženi stresnim situacijama koje mogu utjecati na njihov odgovor i ponašanje.

ZА VOZAČЕ:

- Učenici koji glume vozače, simuliraju vožnju u prometu pod stresom. Stresne situacije uključuju prometnu gužvu, kašnjenje, nepripremljenost za vožnju, gubitak fokusa ili prebrzu vožnju.

ZА PJEŠAKE:

- Učenici koji glume pješake simuliraju hodanje kroz promet pod stresom. Pješaci se suočavaju sa stresnim situacijama poput žurbe, gužve na pješačkom prijelazu, pretrpanih cesta ili nesigurnih uvjeta (kiša, magla).
- Učitelj/učiteljica vodi scenarije u kojima učenici moraju reagirati na izazove.

PRIMJERI SCENARIJA

- Za vozače: Kako ćete reagirati kada netko ispred vas naglo uspori? Kako biste reagirali na gužvu na cesti? Kako se osjećate?
- Za pješake: Kako ćete postupiti ako pomislite da morate prijeći cestu u žurbi i da ne možete čekati na signal semafora? Kako se osjećate?

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik objašnjava kako stres može utjecati na njihove reakcije u prometu, kako kod vozača, tako i kod pješaka.

TEHNIKE SMANJENJA STRESA – DEMONSTRACIJA I VJEŽBANJE (30 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica demonstrira nekoliko tehnika za smanjenje stresa koje mogu pomoći svim sudionicima u prometu:
- Duboko disanje: Učenici uče kako uzeti pet dubokih udaha na nos i pet polaganih izdaha na usta kako bi se smirili.
- Pozitivno razmišljanje: Učenici vježbaju zamjenu negativnih misli (npr. Kasnim, sve je izgubljeno!) s pozitivnim afirmacijama (npr. Imam vremena, bit ću oprezan i stići ću na odredište sigurno.).
- Fizičko istezanje: Učenici će se fizički opustiti pomoću kratkih vježbi istezanja kako bi smanjili napetost i stres.
- Prepoznavanje okidača stresa: Učenici vježbaju kako prepoznati kada su pod stresom i kako prepoznati fizičke znakove stresa (npr. ubrzano disanje, zatezanje mišića).
- Učitelj/učiteljica potiče učenike da dijele svoja iskustva i zamisle situacije u kojima mogu primijeniti naučene tehnike smanjenja stresa.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik demonstrira i opisuje tehnike smanjenja stresa koje može primijeniti u stvarnim situacijama.

Nastavna sredstva i pomagala:

- slike ili videozapisi koji prikazuju stresne situacije u prometu – prometna gužva, kašnjenje, kršenje prometnih pravila, nepropuštanje pješaka
- prilog 7.B. Stresori u prometu i praktične tehnike prevencije, <https://www.sigurnacesta-ppm.hr/wp-content/uploads/2017/10/8-Anja-Mechler-STRESORI-U-PROMETU-I-PRAKTI%C4%8CNE-TEHNIKE-PREVENCIJE.pdf>
- prostori za simulaciju vožnje i hodanja (može se upotrijebiti učionica, hodnik ili školsko dvorište)
- papir i olovke za bilježenje osjećaja ili planova za smanjenje stresa
- upute za tehniku smanjenja stresa

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati kako učenici sudjeluju u simulaciji, koliko su uspjeli prepoznati stresne situacije i primijeniti tehnike smanjenja stresa i daje učenicima adekvatne povratne informacije.

Učenici reflektiraju svoja iskustva u grupnoj raspravi i dijele te samovrednuju svoje ideje za smanjenje stresa u prometu.

Sigurnosne smjernice:

- aktivnost se provodi u učionici ili na sigurnom vanjskom prostoru pod nadzorom učitelja/učiteljice

Savjeti za proširenje teme:

- aktivnost se može proširiti na prepoznavanje drugih stresnih situacija u svakodnevnom životu učenika, kao što su školski pritisak, obiteljski problemi i prijateljski odnosi
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

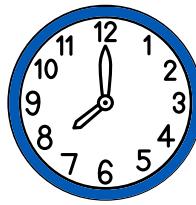
- savjetovati roditelje o važnosti razgovora s djecom o upravljanju stresom i njegovom utjecaju na sigurnost u prometu
- poticati roditelje da s djecom prakticiraju tehnike smanjenja stresa

Povezivanje sa zajednicom:

- organizirati za učenike predavanje ili radionicu u suradnji sa psihologom ili prometnim stručnjakom o stresu u prometu i njegovim posljedicama

7.C. ODGOVORNO PONAŠANJE U PROMETU

Razumijevanje važnosti odgovornog ponašanja i poštivanja prometnih pravila

Aktivnost: Izrada plakata ili prezentacije

90 minuta

Aktivnost omogućuje učenicima vizualno izražavanje naučenih informacija, čime se povećava angažman i razumijevanje ključnih prometnih pravila. Učenici izradom plakata ili prezentacija istražuju važnost odgovornog ponašanja i poštivanja prometnih pravila.

CILJEVI:

- povećati svijest o važnosti odgovornog ponašanja u prometu
- razviti kreativne vještine izrade plakata ili prezentacija
- promicati suradničko učenje ili dijalog o sigurnosti u prometu

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- prepoznaće ključne aspekte odgovornog ponašanja u prometu (npr. poštivanje ograničenja brzine, korištenje zaštitne opreme, pažnja prema drugim sudionicima u prometu)
- kreira edukativne poruke na plakatu ili prezentaciji koje promiču sigurnost u prometu
- kritički se izražava o pravilima ponašanja u prometu i njihovoj važnosti

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD U TEMU (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na razgovor o odgovornom ponašanju u prometu i važnosti poštivanja prometnih pravila.
- Učenici daju vlastite primjere odgovornog i neodgovornog ponašanja u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik prepoznaće temeljna obilježja odgovornog ponašanja u prometu.

RAZRADA TEME (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica i učenici razgovaraju o ključnim aspektima odgovornog ponašanja u prometu, uključujući poštivanje ograničenja brzine, korištenje zaštitne opreme (kacige, sigurnosni pojasi), pažnju prema drugim sudionicima (pješacima, biciklistima), izbjegavanje vožnje pod utjecajem alkohola i droga.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik objašnjava važnost odgovornog ponašanja u prometu i navodi specifične primjere.

IZRADA PLAKATA ILI PREZENTACIJE (20 MINUTA):

- Učenici se podijele u grupe i osmišljavaju plakat ili prezentaciju kojima promoviraju odgovorno ponašanje u prometu.
- Plakati mogu sadržavati poruke, slike i pravila koja se odnose na sigurnost u prometu.
- Učenici se mogu koristiti računalima, bojama i markerima.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik kreira vizualni materijal koji promovira odgovorno ponašanje u prometu primjenjujući stečene spoznaje.

PREZENTACIJA RADOVA I RASPRAVA (45 MINUTA)

- Grupa učenika prikazuje svoje plakate ili prezentacije ostatku razreda usmenim izlaganjem.
- Učenici raspravljaju o prikazanim porukama i idejama.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik analizira rade svojih kolega te provodi vršnjačko vrednovanje uradaka.

Nastavna sredstva i pomagala:

- računalo, fotografije, hamer-papir, flomasteri, bojice, škare, ljepilo

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati angažman učenika u diskusijama i procesu izrade plakata/prezentacija, usmjerava ih pri radu i daje adekvatne povratne informacije o njihovu napretku.

Učenici provode vršnjačko vrednovanje uradaka prema jasnoći poruke, kreativnosti i točnosti informacija prikazanih u plakatima ili prezentacijama.

Sigurnosne smjernice:

- aktivnost se odvija u učionici, u sigurnom okruženju
- učitelj/učiteljica osigurava da svi učenici imaju pristup odgovarajućim materijalima i da poštuju sigurnosne smjernice pri korištenju alata za izradu plakata ili računalnih programa

Savjeti za proširenje teme:

- organizirati izložbu plakata u školi ili zajednici radi podizanja svijesti o odgovornom ponašanju u prometu
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

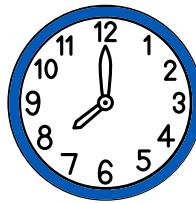
- poticanje roditelja da s djecom razgovaraju o prometnoj sigurnosti i važnosti odgovornog ponašanja u svakodnevnim situacijama
- uključivanje roditelja u projekte vezane uz sigurnost u prometu, npr. zajedničko kreiranje sigurnosnih poruka ili sudjelovanje u lokalnim akcijama podizanja svijesti o sigurnosti

Povezivanje sa zajednicom:

- uključivanje lokalnih organizacija i tvrtki u podršku školskim kampanjama o sigurnosti u prometu (npr. donacije materijala za plakate ili financiranje nagrada za najbolja rješenja)

8.A. ODGOVORNO PONAŠANJE U PROMETU

Razumijevanje važnosti odgovornog ponašanja i poštivanja prometnih pravila

Aktivnost: Debata o odgovornom ponašanju

60 minuta

Tijekom debate učenici istražuju i zaključuju o važnosti odgovornog ponašanja u prometu i poštivanja prometnih pravila. Aktivnost omogućuje učenicima suočavanje s različitim mišljenjima i perspektivama o odgovornom ponašanju, učenje o odgovornom djelovanju u stvarnim prometnim situacijama.

CILJEVI:

- razviti kritičko razmišljanje o važnosti odgovornog ponašanja u prometu
- potaknuti na argumentiranje stavova vezanih uz sigurnost u prometu
- povećati svijest o utjecaju neodgovornog ponašanja na sigurnost svih sudionika u prometu

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- analizira ključne aspekte odgovornog ponašanja u prometu
- primjenjuje argumentacijske vještine sudjelujući u debati
- prepoznaće društvene i osobne posljedice neodgovornog ponašanja u prometu

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD U TEMU (10 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na razgovor o važnosti odgovornog ponašanja u prometu.
- Učenici iznose vlastite stavove o tome što znači biti odgovoran u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik iznosi osobna iskustva i u njima prepoznaće osnovne pojmove odgovornog ponašanja u prometu.

PRIPREMA ZA DEBATU (15 MINUTA):

- Učenici se podijele u dvije skupine.
- Jedna skupina brani stav da su prometna pravila ključ za sigurnost, a druga skupina iznosi argumente protiv previše strogih pravila.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik analizira problem iz različitih perspektiva te formira stavove vezane uz zadalu temu.

DEBATA (20 MINUTA):

- Svaka skupina iznosi svoje argumente, dok druga skupina postavlja pitanja i pruža protupitanja.

Ishodi: Učenik obrazlaže svoje stavove i analizira različite pristupe odgovornom ponašanju u prometu.

ZAJEDNIČKA RASPRAVA (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na donošenje zaključaka o tome kako odgovorno ponašanje utječe na sigurnost svih sudionika u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenici obrazlažu važnost odgovornog ponašanja u prometu te zaključuju o socijalnim normama i pravilima.

Nastavna sredstva i pomagala:

- bilježnica i olovka, školska ploča po potrebi

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica potiče i prati angažman učenika u debati, procjenjujući sposobnost iznošenja argumenata i aktivnog sudjelovanja.

Sigurnosne smjernice:

- aktivnost se provodi u učionici, a sigurnost je osigurana promicanjem kulturnog dijaloga i poštivanja mišljenja drugih učenika

Savjeti za proširenje teme:

- pozvati stručnjake da dodatno obrazlože važnost odgovornog ponašanja
- povezati s aktivnosti 7.C. Odgovorno ponašanje u prometu – Izrada plakata ili prezentacije
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

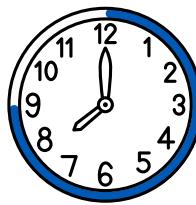
- poticati roditelje da razgovaraju s djecom o prometnoj sigurnosti i važnosti poštivanja pravila u svim situacijama

Povezivanje sa zajednicom:

- organizirati javne prezentacije ili diskusije u lokalnoj zajednici o odgovornom ponašanju u prometu

8.B. POSLJEDICE PROMETNIH NESREĆA

Upoznavanje s emocionalnim i društvenim posljedicama prometnih nesreća

Aktivnost: Razgovor o posljedicama prometnih nesreća

45 minuta

Aktivnost ima cilj osvijestiti učenike o ozbiljnim emocionalnim i društvenim posljedicama prometnih nesreća razgovorom o posljedicama tih nesreća.

CILJEVI:

- razviti svijest o utjecaju prometnih nesreća na obitelji, zajednicu i pojedince
- osvijestiti emocionalne i društvene posljedice prometnih nesreća
- potaknuti na odgovorno ponašanje u prometu

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- prepoznaće emocionalne i društvene posljedice prometnih nesreća
- objašnjava kako neodgovorno ponašanje u prometu može dovesti do tragedija
- primjenjuje odgovorno i sigurno sudjelovanje u prometu u svojem svakodnevnom životu

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

RAZGOVOR (30 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica potiče učenike na razgovor pitanjima: Što mislite, kako prometne nesreće utječu na ljude koji su sudjelovali u njima? Koje vrste posljedica mogu nastati, osim fizičkih ozljeda?
- Učenici raspravljaju o emocionalnim posljedicama prometnih nesreća, kao što su gubitak, osjećaj krivnje, tuga i posttraumatski stres.
- Učitelj/učiteljica potiče učenike na promišljanje o društvenim posljedicama poput utjecaja na zajednicu, troškova liječenja, gubitka radne sposobnosti te promjene obiteljskog života.
- Učenike se potiče na zaključivanje kako svatko od nas svojim ponašanjem u prometu može doprinijeti sprječavanju prometnih nesreća.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik navodi posljedice prometnih nesreća, uključujući emocionalne i društvene aspekte.

RASPRAVA: ŠTO MOŽEMO UČINITI DA SPRIJEĆIMO NESREĆE? (15 MINUTA)

- Učenici sudjeluju u grupnoj raspravi o načinima na koje mogu spriječiti prometne nesreće, poput pridržavanja prometnih pravila, korištenja sigurnosne opreme (pojas, kacige), pažnje na cesti, izbjegavanja korištenja mobilnih telefona, slušalica i konzumiranja opijata.

- Učitelj/učiteljica usmjerava raspravu prema razvoju osobne odgovornosti i svjesnosti o utjecaju vlastitih postupaka na druge sudionike u prometu.
- Učenici iznose svoje dojmove i razmišljanja o tome kako će primijeniti naučeno u svakodnevnom životu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik na vlastitim primjerima iznosi osjećaj odgovornosti i daje prijedloge poduzimanja konkretnih koraka za doprinos sigurnosti u prometu.

Nastavna sredstva i pomagala:

- školska ploča
- prilog 8.B. Bilten o sigurnosti cestovnog prometa, <https://mup.gov.hr/pristup-informacijama-16/statistika-228/statistika-mup-a-i-bilteni-o-sigurnosti-cestovnog-prometa/bilteni-o-sigurnosti-cestovnog-prometa/287330>

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica potiče i prati sudjelovanje učenika u razgovoru i raspravi te njihovu sposobnost izražavanja empatije i prepoznavanja važnosti odgovornog ponašanja i daje im adekvatne povratne informacije.

Učenici dijele svoja razmišljanja, samovrednuju svoje ponašanje u prometu i daju prijedloge za poboljšanje sigurnosti u prometu.

Sigurnosne smjernice:

- razgovor treba biti primjerен dobi učenika uz izbjegavanje uznemirujućih sadržaja
- aktivnost se provodi uz vodstvo učitelja/učiteljice tako da učenici mogu izraziti emocije

Savjeti za proširenje teme:

- povezati s aktivnosti 8.C. Utjecaj opijata na sigurnost u prometu – Kampanje za podizanje svijesti. Izrada plakata i poruka.
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje:

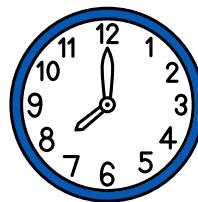
- poticati roditelje da razgovaraju s djecom o sigurnosti u prometu i posljedicama neodgovornog ponašanja
- dijeliti iskustva o važnosti empatije prema sudionicima prometnih nesreća i zajedničkom doprinosu sigurnosti

Povezivanje sa zajednicom:

- organizirati zajednički događaj ili radionicu sa službama hitne pomoći ili organizacijama koje podržavaju žrtve prometnih nesreća

8.C. UTJECAJ OPIJATA NA SIGURNOST U PROMETU

Razumijevanje kako opijati utječu na sposobnost reagiranja i donošenja odluka u prometu

90 minuta +
rad kod
kuće

**Aktivnost: Kampanje za podizanje svijesti.
Izrada plakata i poruka.**

Tijekom aktivnosti učenici istražuju utjecaj opijata na sposobnost donošenja odluka i reakcije u prometu. Aktivnost uključuje izradu kampanje za podizanje svijesti o sigurnosti u prometu, naglašavajući negativne posljedice opijata na vozače i sigurnost svih sudionika.

CILJEVI:

- shvatiti kako opijati utječu na sposobnost reagiranja i donošenja odluka u prometu
- razviti vještine izrade kampanje za podizanje svijesti
- potaknuti kreativno izražavanje u podizanju svijesti o sigurnosti u prometu

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI UČENJA:

- navodi negativne učinke opijata na sigurnost u prometu
- izrađuje kreativan uradak (plakat i poruku za kampanju)
- obrazlaže važnost informiranja zajednice o rizicima povezanim s konzumacijom opijata i vožnjom

OPIS AKTIVNOSTI S OČEKIVANIM ISHODIMA NA RAZINI AKTIVNOSTI:

UVOD U TEMU (15 MINUTA):

- Učitelj/učiteljica provodi interaktivno predavanje o tome kako opijati (alkohol, droge, lijekovi) utječu na sposobnost donošenja odluka i reakciju u prometu.
- Sudjelujući u interaktivnoj diskusiji, učenici spoznaju biološke i psihološke aspekte opojnih tvari i njihov učinak na ljudsko tijelo, posebno na vozače u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik opisuje negativan utjecaj opijata na sposobnost donošenja sigurnih odluka u prometu te objašnjava zašto je vožnja pod utjecajem opijata opasna.

ISTRAŽIVANJE (30 MINUTA) – GRUPNI RAD:

- Učenici su podijeljeni u grupe i istražuju utjecaj različitih opijata (alkohola, droge, lijekova) na ljudsko ponašanje u prometu.
- Korištenjem interneta, knjižnice ili drugih izvora, učenici prikupljaju informacije o tome kako opijati smanjuju sposobnost reakcije, usmjerenošti i donošenja sigurnih odluka u prometu.
- Svaka grupa je usmjerena na jedan specifičan opijat (npr. alkohol, marihuana, lijekovi) i prikazivanje njegova specifičnog djelovanja na ljudsko tijelo.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik navodi biološke i psihološke aspekte utjecaja opijata na vozače i druge sudionike u prometu. Istražuje i analizira prikupljene informacije.

IZRADA PLAKATA I PORUKA ZA KAMPANJU (KOD KUĆE):

- Svaka grupa će nakon istraživanja kod kuće izraditi plakate koji sadrže ključne informacije i poruke o opasnostima vožnje pod utjecajem opijata.
- Plakati će biti osmišljeni kao kampanja podizanja svijesti o sigurnosti u prometu, s naglaskom na prevenciju nesreća izazvanih opijatima.
- Grupa će osmislati slogan i odabratи vizualne elemente koji će doprinijeti snazi poruke.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik stvara kreativan uradak, kreira važne poruke za sigurnost u prometu i pristojno komunicira s ostalim sudionicima u grupi.

PREZENTACIJA KAMPANJA I RASPRAVA (45 MINUTA):

- Učenici predstavljaju svoje kampanje i plakate pred razredom.
- Svaka grupa objašnjava svoju temu, zašto su odabrali određene informacije i kako su ih predstavili.
- Rasprava o važnosti podizanja svijesti o opijatima i njihovom utjecaju na sigurnost u prometu.

Ishodi na razini aktivnosti: Učenik navodi osobne ideje vezane uz prevenciju nesreća uzrokovanih opijatima. Razumljivo se izražava tijekom javnog nastupa, iznosi argumente za svoje stavove i surađuje s drugim sudionicima unutar grupe.

Nastavna sredstva i pomagala:

- računala, tableti, projektor, pametna ploča
- papiri, karton, boje, flomasteri, markeri, ljepilo, škare
- digitalni alati za prezentaciju i obradu fotografija

Vrednovanje:

Učitelj/učiteljica prati angažman učenika u istraživačkom dijelu i kreativnost pri izradi kampanje.

Provodi se vršnjačko vrednovanje jasnoće poruke, kreativnosti i učinkovitosti osmišljene kampanje.

Sigurnosne smjernice:

- aktivnost treba provoditi u sigurnom okruženju, uz odgovornost učitelja/učiteljice za održavanje konstruktivnog ozračja
- materijali za izradu kampanje trebaju biti prikladni za dobnu skupinu
- aktivnost je moguće proširiti i s ostalim višim razredima

Savjeti za proširenje teme:

- uključiti gostujuće predavače iz zdravstvenih i sigurnosnih institucija koji mogu govoriti o posljedicama konzumacije opijata u prometu
- organizirati izložbu plakata u školi ili zajednici radi podizanja svijesti o odgovornom ponašanju u prometu
- aktivnost je moguće prilagoditi i nižim i višim razredima

Prijedlozi za roditelje

- poticanje roditelja na razgovor o opijatima i njihovom utjecaju na vožnju te sigurnost u prometu

Povezivanje sa zajednicom

- povezivanje s lokalnim organizacijama koje se bave prevencijom uporabe opijata i promicanjem sigurnosti u prometu

LITERATURA, MATERIJALI I PRILOZI

Prilog 1.A. Edukativni materijali projekta ZaKoči -
<https://zakoci.eu/djecji-kutak/>

Prilog 1.A. Online igra projekta ZaKoči -
<https://zakoci.eu/djecji-kutak/>

Prilog 1.B. Kartice – Prometni memori

Prilog 1.B. Kartice – Ilustracije prometnih situacija

Prilog 1.C. Stihovi o sigurnom prelasku pješačkog prijelaza

Prilog 2.A. Priče o sigurnosti

Prilog 3.B. Primjeri različitih vrsta raskrižja

Prilog 3.C. Prometna učilica - <https://ucilica.skole.hr/>

Učenici i nastavnici prilikom upisa ili zaposlenja u osnovnu, odnosno srednju školu dobivaju elektronički identitet (AAI@EduHr) kojim pristupaju svim CARNET-ovim uslugama pa tako i usluži CARNET ID.

Za pristup sadržaju potrebno je posjedovati korisničku oznaku u AAI@EduHR sustavu, koju učenici i učitelji mogu dobiti od administratora imenika u školi. Škole imaju svojega administratora imenika zaduženoga za otvaranje elektroničkih identiteta svim učenicima i nastavnicima.

Prilog 5.A. Priručnik za sigurno ponašanje biciklista u prometu
<https://sindikatbiciklista.hr/spup/>

Prilog 5.A. Edukativni materijali – HAK
<https://static.1987.hr/bicikli-romobili/bicikli-romobili.html>.

Prilog 5.B Edukativni tekstovi projekta Vrtić na biciklu
<https://vrticnabiciklu.com/ekudukativni-tekstovi/>

Prilog 5.B. Edukativni tekstovi projekta Sigurno na dva kotača
<https://www.roda.hr/udruga/projekti/sigurno-na-dva-kotaca/>

Prilog 6.A. Priručnik – Postani siguran vozač bicikla i električnog romobila (HAK) - tiskano izdanje

Prilog 6.B. Priručnici i video materijali sa zakonodavnim okvirima prevoženja djece u automobilu

<https://www.roda.hr/udruga/programi/sigurno-u-autosjedalici/>

Prilog 6.B. Priručnici i video materijali sa zakonodavnim okvirima prevoženja djece u automobilu

<https://www.roda.hr/udruga/programi/sigurno-u-autosjedalici/udruga-roda-snimila-cetiri-edukativna-filma-o-autosjedalicama.html>

Prilog 6.B. Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati autobusi kojima se organizirano prevoze djeca

<https://www.cvh.hr/gradani/propisi-i-upute/pravilnici/zakon-o-sigurnosti-prometa-na-cestama/pravilnik-o-uvjetima-koje-moraju-ispunjavati-autobusi-kojima-se-organizirano-prevoze-djeca/>

Prilog 7.B. Stresori u prometu i praktične tehnike prevencije

<https://www.sigurnacesta-ppm.hr/wp-content/uploads/2017/10/8-Anja-Mechler-STRESORI-U-PROMETU-I-PRAKTI%C4%8CNE-TEHNIKE-PREVENCIJE.pdf>

Prilog 8.B. Bilten o sigurnosti cestovnog prometa

<https://mup.gov.hr/pristup-informacijama-16/statistika-228/statistika-mup-a-i-bilteni-o-sigurnosti-cestovnog-prometa/bilteni-o-sigurnosti-cestovnog-prometa/287330>

Strategija prometne preventive u osnovnoj školi

<https://npscp.hr/doc/dokumenti/Strategija-prometne-preventive-u-osnovnoj-%C5%A1koli.pdf>

Preuzmite radne materijale i priloge na QR kodu:

**SKENIRAJ ILI
KLICKNI!**

PREVENTIVNI PROJEKTI

Popis preventivno-edukativnih projekata koji se u suradnji s vanjskim stručnjacima mogu provoditi u osnovnim školama:

Nacionalni plan sigurnosti cestovnog prometa – projekti
<https://npscp.hr/projekti>

Program osposobljavanja za upravljanje biciklom HAK
<https://bicikli.hak.hr/osnovno>

Prometna preventiva HAK
<https://www.hak.hr/sigurnost-u-prometu/prometna-preventiva/>

Prometna preventiva od najranije dobi
<https://www.sigurnacesta-ppm.hr/preuzimanja/>

Sigurno na biciklu - e tečaj
<https://edukacija.roda.hr/tecajevi/za-strucnjake/sigurno-na-biciklu/>

Sigurno u autosjedalici
<https://www.roda.hr/udruga/programi/sigurno-u-autosjedalici/>

JAVITE NAM SVOJA ISKUSTVA

Pozivamo vas da aktivnosti koje provedete u svojim školama zabilježite, fotografirate i podijelite s nama!

Pošaljite nam povratne informacije skeniranjem/klikom na QR kod ili na adresu e-pošte fpz@fpz.unizg.hr.

Vaša iskustva, prijedlozi i ideje služe nam kao inspiracija za daljnje unaprjeđenje priručnika.

**SKENIRAJ ILI
KLIKNI!**

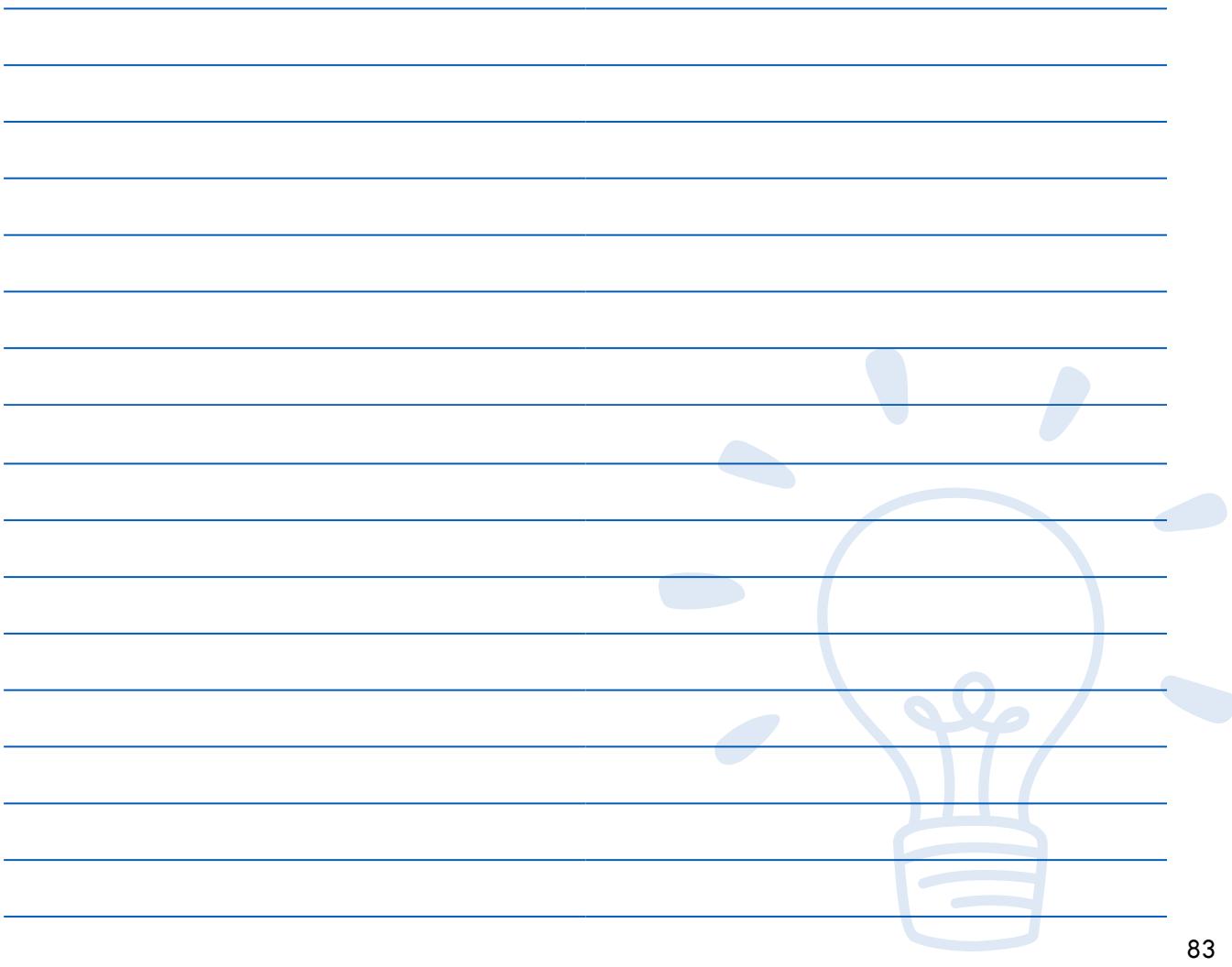

**Hvala Vam što zajedno doprinosimo povećanju
sigurnosti učenika u prometu!**

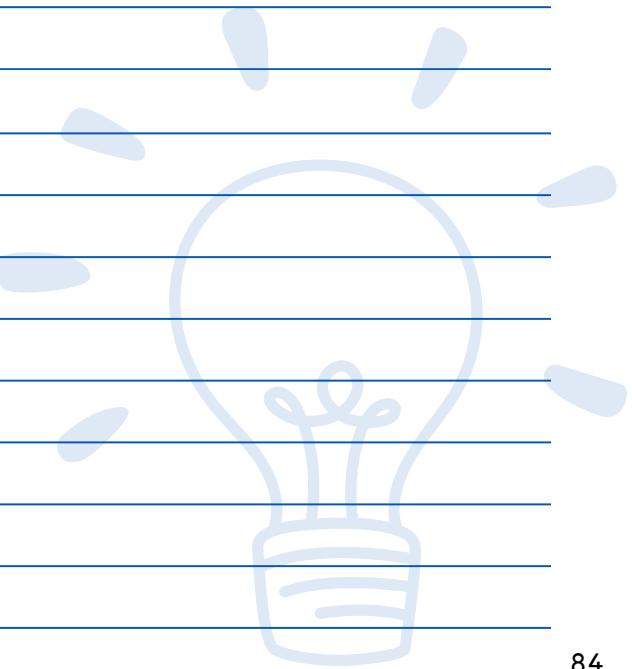
PROMETNI KALENDAR

Popis važnijih datuma vezanih za sigurnost prometa i mobilnost koji se mogu obilježavati preventivno edukativnim aktivnostima:

- Svjetski dan kretanja **10. svibnja**
- Globalni tjedan sigurnosti cestovnog prometa **u svibnju**
- Svjetski dan bicikla **3. lipnja**
- Europski tjedan mobilnosti **16. - 22. rujna**
- Svjetski dan bez automobila u prometu **22. rujna**
- Svjetski dan pješačenja **15. listopada**
- Nacionalni dan sigurnosti cestovnog prometa **21. listopada**
- Dan sjećanja na poginule u prometnim nesrećama **18. studenog**
- Svjetski dan djece **20. studenog**
- Svjetski dan održivog prometa **26. studenog**

BILJEŠKE

KONTAKTI

NACIONALNI
PLAN
SIGURNOSTI
CESTOVNOG
PROMETA

Ministarstvo unutarnjih poslova
Republike Hrvatske
Nacionalni plan sigurnosti cestovnog
prometa Republike Hrvatske

<https://npscp.hr/>

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET PROMETNIH ZNANOSTI

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet prometnih znanosti
Vukelićeva 4, 10 000 Zagreb
+385 1 238 0297
fpz@fpz.unizg.hr
www.fpz.unizg.hr

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET

Sveučilište u Zagrebu
Učiteljski fakultet
Savska cesta 77, 10 000 Zagreb
+385 1 6327 300
dekanat@ufzg.unizg.hr
www.ufzg.unizg.hr